Notulen

van de openbare vergadering
van het Algemeen Bestuur van
waterschap Aa en Maas d.d. 9 oktober 2026

Aanwezig namens:

Water Natuurlijk	dhr. L. den Breejen, dhr. G.J.S. Claassen, dhr. J.J.E. van Geest, dhr. E.H.J.M. de Groot, mevr. J. Hendrickx, dhr. K. van der Laan, dhr. M.H.G.M. Lintermans, mevr. S.J. de Zoeten;
BBB	dhr. A. Aarts, dhr. B.A.C. Buis, mevr. J.L.A.H. Nooijen, mevr. M.A. Rijken, mevr. T.P.L.H. Swinkels;
Ongebouwd	dhr. P.M.J. van Dijk, dhr. J.W.H.M. de Kleijne;
Natuurterreinen	dhr. M.A.J. Kerkhoff, dhr. W.H.A. Peters;
VVD	dhr. J.J.M.W. Scherrenberg, dhr. J. van Zinderen, dhr. F.J. van Zutven;
CDA	mevr. V.M.J.E. Bens, dhr. J.G. Leenders;
PvdA	dhr. H. de Mare, dhr. S. Oegema;
Partij voor de Dieren	dhr. H.G. van de Pol, mevr. C.F.A. Vos;
50PLUS	dhr. W.J. Plasmeijer;
Algemene Waterschapspartij	dhr. H.P.J.M. Siroen.

Afwezig: dhr. M.T.J. Janssen-Brokken.

Voorzitter: dhr. M.J.J. Jacobs (dijkgraaf).

Secretaris: dhr. P. Verlaan (secretaris-directeur).

Notulen: dhr. R. Boot.

---

1. Opening.

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen hartelijk welkom.

1.1 Insprekers.

Er zijn geen insprekers.

1.2 Trekking stemmingsnummer.

De secretaris trekt nr. 11, zodat eventuele hoofdelijke stemmingen bij het lid Kerkhoff zullen beginnen.

1.3 Vaststellen agenda.

Mevrouw ***Bens*** verzoekt de agendapunten 2.06, 2.07 en 2.11 samen te voegen en gelijktijdig te behandelen.
De voorzitter vindt dat een goed idee en constateert dat daartegen geen bezwaar bestaat.
Hij vraagt of iemand opmerkingen heeft over de notulen van de besloten vergadering van 10 juli 2026 (agendapunt 8.1). Als dat het geval is, moet dat punt besloten worden behandeld.
Hij constateert dat er geen opmerkingen zijn, zodat dit agendapunt aan het openbare deel van de vergadering wordt toegevoegd.

De gewijzigde agenda wordt vastgesteld.

1.4 Afscheid huidige Rekenkamerleden.

De voorzitter bedankt de heer Schermers, voorzitter van de Rekenkamer, evenals de niet aanwezige leden, de heer Krumm en mevrouw Donatz-Fest, voor hun deskundige betrokkenheid bij dit waterschap. Wat hij bijzonder vindt, is dat de heer Schermers dit al tien jaar doet. In die periode is er een soort schisma geweest. Er was eerst een rekenkamercommissie en daarna de Rekenkamer en dat was voor iedereen een lastige stap. De Rekenkamer heeft dat goed opgepakt en heeft het bedje gespreid voor de komende Rekenkamer. Daarvoor bedankt hij de leden nogmaals hartelijk.

Onder applaus der aanwezigen overhandigt de voorzitter de heer Schermers een boeket bloemen.

De heer ***Schermers*** (aftredend voorzitter Rekenkamer) zegt dat hij deze functie tien jaar met veel plezier heeft vervuld. Het schisma heeft zeker gevolgen gehad. Voor die tijd zaten er AB-leden in de commissie als ambassadeur voor het AB om zo de rapporten goed te laten landen en het AB en de fracties mee te nemen. Vanaf 1 januari 2024 werd het anders. Hij moest op zoek naar een nieuw lid en naar een nieuwe balans, omdat de relatie met de griffie er niet meer was. Het heeft veel tijd gekost om de zaken opnieuw op te pakken. Gelukkig is er nu een klankbordgroep in het leven geroepen met AB-leden. Maar in de rapporten die het AB vandaag behandelt, staan bijvoorbeeld 19 aanbevelingen en 10 daarvan zijn niet overgenomen. Het blijft dus een zoektocht. Hij hoopt dat met de maatregelen die in april jl. zijn genomen en met de nieuwe leden die er vol energie en onbevangen in zullen stappen, het AB en het waterschap goed worden geholpen om in de toekomst goede en juiste besluiten te nemen. Hij zal de nieuwe Rekenkamer met raad en daad bijstaan. Hij heeft al contact met de nieuwe voorzitter voor een gesprek en de overdracht. Hij wenst, mede namens de overige aftredende leden, het AB een goede toekomst met de nieuwe Rekenkamer en bedankt voor de prettige samenwerking met het DB en de organisatie. (Applaus.)

1.5 Presentatie droogte. (zie het verslag aan het einde van deze notulen)

2. Mededelingen en ingekomen stukken.

De voorzitter wijst erop dat het DB de plicht heeft het te melden als het een dagvaarding laat uitgaan of een juridische procedure aangaat. Hij heeft twee meldingen en begint met een bezwaarprocedure.
De Omgevingsdienst Brabant Noord heeft namens de gemeenten Maashorst en Bernheze maatwerkbesluiten genomen rondom een plantenkweker. Met deze besluiten worden lozingen van drainwater en de zogenoemde “first flush” op de bodem toegestaan. Aa en Maas is niet betrokken geweest bij de voorbereiding van deze besluiten en is het ook niet helemaal eens met de inhoud. Het waterschap vindt dat onvoldoende is onderzocht wat de gevolgen zijn van deze lozingen voor de kwaliteit van het grond- en het oppervlaktewater en dat onvoldoende duidelijk is of de belangen van de waterkwaliteit voldoende zijn meegenomen. Daarom heeft Aa en Maas bezwaar gemaakt tegen deze besluiten. De hoorzittingen daarover zijn inmiddels gepland: op 13 oktober in Maashorst en op 4 november in Bernheze.
De andere melding betreft een dagvaarding. Aa en Maas heeft van een partij in Oijen meerdere verjaringsverzoeken ontvangen voor een perceel dat onderdeel uitmaakt van een primaire waterkering. Deze partij is sinds 2024 eigenaar van het aangrenzende perceel. Het waterschap heeft deze verjaringsverzoeken niet erkend vanwege onvoldoende bewijs. Voor het stuiten van de verjaring heeft het waterschap deze partij laten weten dat het, conform het beleid, het gebruik van de grond wil regelen met een huurovereenkomst. De partij heeft dit niet geaccepteerd en een advocaat in de arm genomen. Het advies van de advocaten van het waterschap is om zelf de regie te houden en deze partij te dagvaarden omdat binnen zes maanden na afwijzing van de verjaring, in dit geval voor 10 oktober a.s., de grond van het waterschap terug is te vorderen. Door deze rechtsgang te starten is er een grote kans dat de verjaring op tijd is gestuikt en het waterschap eigenaar blijft van dat deel van de primaire kering waarop het verjaringsverzoek is voorzien.
Uiteraard zal het AB op de hoogte worden gehouden van het verloop van beide zaken.

Deze mededeling wordt voor kennisgeving aangenomen.

2.1 (Her)benoemingsprocedure en ambtstermijn voorzitter waterschap en hoogheemraadschap.

Mevrouw ***Nooijen*** begrijpt hieruit dat de procedure nog niet is vastgesteld, maar dat er nog een besluit moet worden genomen.
De voorzitter wijst erop dat er een handreiking is gemaakt voor de herbenoemingsprocedure voor voorzitters van waterschappen. Maar de Unie wil dat er eerst nog een aantal vragen wordt beantwoord. Bij alle AB's van de waterschappen wordt de mening opgehaald en die kan dit AB in de volgende cyclus geven.

Het stuk wordt voor kennisgeving aangenomen.

2.2 Jaarverslag en jaarrekening 2025 Regio Noordoost Brabant (RNOB).

Mevrouw ***Bens*** merkt op dat er een nieuwe governance structuur is bij de RNOB. Zij wil weten wat dat voor invloed heeft op Aa en Maas. Hoe wordt het AB structureel meer betrokken bij de strategische keuze van de RNOB? Zij heeft iets gelezen over de tweede regiodeal en is benieuwd welke middelen uit de regiodeal kunnen bijdragen aan de realisatie van de waterschapsdoelen. Welke rol wil het waterschap in die regiodeal vervullen?
De voorzitter zegt toe dat deze vragen schriftelijk worden beantwoord. Als dat vervolgvragen oproept, kunnen die alsnog aan de orde komen in de commissie.
Mevrouw ***Nooijen*** stelt dat in het jaarverslag wordt gesproken over de regionale waterinfiltratiekaart, terwijl er inmiddels ook sprake is van een grondwaterkansenkaart. Gaat het om dezelfde kaart? Zo ja, is de functie dan inmiddels verbreed van alleen infiltratie naar het sturen van grondwater? Welke van de tien gebiedsontwikkelingen raken het beheersgebied op het watersysteem van Aa en Maas? Welke rol heeft het waterschap bij de inhoudelijke keuzen binnen die gebieden? Zijn er vanuit deze gebiedsontwikkelingen al uitgangspunten over de grondwaterstanden, water vasthouden of grondgebruik afgesproken die later doorwerken in het beleid? Wat houdt het escalatiemodel transitielandbouw precies in? Wie bepaalt wanneer een initiatief kansrijk is? Is Aa en Maas een partij in de bestuurlijke afstemming waar de waterregels of het waterschapsbeleid een belemmering vormen?
De voorzitter herhaalt wat hij heeft gezegd naar aanleiding van de vragen van mevrouw Bens.

Het stuk wordt voor kennisgeving aangenomen.

2.3 Unie van Waterschappen Ledenbrief Provinciale Statenverkiezingen 2027.

Het stuk wordt voor kennisgeving aangenomen.

2.4 Unie van Waterschappen Ledenbrief convenant gewasbeschermingsmiddelen.

Mevrouw ***Vos*** stelt dat verschillende natuurorganisaties dit convenant te vaag en te vrijblijvend vinden. Zij wil weten of het DB al heeft getekend. Als dat niet het geval is, wil zij meegeven dat zij een concreter en minder vaag convenant wil.
De voorzitter zegt dat hij heeft begrepen dat het convenant er officieel nog niet is, maar dat wordt gewerkt aan een vervolgstap. Het is dus nog niet de fase van tekenen. De opmerking van mevrouw Vos is dus meegegeven aan het DB.

Het stuk wordt voor kennisgeving aangenomen.

2.5 Unie van Waterschappen Ledenbrief inwerkingtreding Wwke.

Mevrouw ***Vos*** vraagt zich af of deze inwerkingtreding wel snel genoeg gaat. Er staan enkele deadlines en zij hoorde op Radio 1 dat er al sprake is van drie stappen achterstand en dat er, gezien de huidige ontwikkelingen, vaart moet worden gemaakt.
Mevrouw ***Bens*** sluit zich bij die vraag aan.
De voorzitter wijst erop dat het laatste thema-AB hier voor een groot deel over ging. Hij stelt dat het waterschap op koers ligt. Voor nadere vragen na het terugkijken van het thema-AB, kan men altijd bij het DB terecht.

Het stuk wordt voor kennisgeving aangenomen.

De voorzitter stelt gelijktijdig aan de orde:

2.6 Brief gemeente Maashorst Zienswijze ontwerp-waterschapsverordening.

2.7 Brief gemeente Heusden Zienswijze op het ontwerp-waterschapsverordening met bijbehorende beleidsregels en hydrologische uitgangspunten.

2.11 Brief gemeente Oss: Zienswijze Brabantse Waterschapsverordening.

Mevrouw ***Bens*** merkt naar aanleiding van deze zienswijzen op dat zij kritiek heeft gehoord op het participatieproject richting de waterschapsverordening. Nu blijkt uit deze zienswijzen dat er ook bij gemeenten ontevredenheid over bestaat. Zij wil graag weten wat er is gebeurd en een overzicht van wat er nu echt wordt gedaan. Wordt dit met de gemeenten opgepakt?
De heer ***De Mare*** vraagt wat de procedure is om het AB verder in te lichten en of dit de enige brieven zijn geweest. Als er meer zijn, wil hij weten wat criterium is voor het feit dat deze drie brieven met het AB zijn gedeeld en die andere niet?
De voorzitter antwoordt dat deze brieven aan het AB zijn gericht en de andere aan het DB.
De heer ***Van der Laan*** sluit zich na het lezen van de brieven aan bij de oproep om daarover te overleggen. Maar hij zit iets anders in de wedstrijd, want hij meent dat vooral het rood op de voorgrond treedt, zeker in de brief van Maashorst. Hij leest daarin dat het fijn is dat er een waterschap is, maar de gemeente wil doorbouwen en daarmee moet dat waterschap maar rekening houden. Hij zou het heel erg vinden als dat de uitkomst zou worden.
Mevrouw ***Nooijen*** verbaast zich vooral over de reacties van de gemeenten, terwijl al lang bekend is dat de waterschapsverordening eraan komt en dat er ook al lang een probleem is. Pas nu is er sprake van bewustwording bij gemeenten dat water bestaat. Daarom wil zij graag in de commissie bespreken in hoeverre er overleg is met gemeenten. Er is weliswaar nu een DB-lid dat zich daarmee bezighoudt, maar zijn de gemeenten ook in het verleden meegenomen? Zij meent dat de KRW al vanaf 2000 bestaat. De agrarische sector is al bezig met de achtste nitraatrichtlijn, maar als zij de zienswijzen leest, lijkt het alsof de gemeenten nu pas merken dat er iets op ze afkomt.
De heer ***Van de Pol*** zegt dat hij op de lijn van de heer Van der Laan en mevrouw Nooijen zit. Het waterschap moet het signaal afgeven dat het niet meer mogelijk is vrijblijvend om te gaan met water.
De heer ***Van Dijk*** wil allereerst uit de wereld helpen dat de participatie niet goed is verlopen. Er zijn nog veel meer brieven ingekomen en naar aanleiding daarvan heeft hij besloten om met wethouders en vakmedewerkers van alle gemeenten twee bijeenkomsten te houden. Het resultaat van de eerste, afgelopen dinsdag, was dat iedereen tevreden dit pand verliet. Een feit is dat er al in februari is begonnen met participeren. Daar is ruim drie maanden de tijd voor genomen. Uit die participatie zijn welgeteld zes reacties gekomen: twee van particulieren en vier van gemeenten. Naar aanleiding van die participatie is het een en ander aangepast. In bebouwd gebied is de norm bijvoorbeeld van 100 mm naar 80 mm gegaan. Het waterschap heeft het fatsoen gehad om de zaak pas na de vakantie van de regio zuid, die eindigde op 16 augustus, ter inzage te leggen. Er is nog een week toegevoegd aan de terinzagelegging en vervolgens komen er een hoop brieven dat het proces niet goed is verlopen en dat er onvoldoende tijd is geweest. Hoewel hij dus een half jaar de tijd heeft gegeven om ergens op terug te komen. Zo liggen de feiten.
Inhoudelijk zitten er in de brieven wel enkele punten waarvan hij vindt dat gemeenten wel een poot hebben om op te staan. Er was bijvoorbeeld bedacht om een overgangstermijn van ergens tussen de drie en de vijf jaar voor bestaande projecten in het leven te roepen. Daar kwam als reactie op dat het bij een heleboel bouwplannen door de netcongestie wel eens jaren zou kunnen duren voordat die werkelijkheid worden. Dat vindt hij een redelijk argument, zodat er in plaats van een termijn nu wordt gewerkt met een lijst van goedgekeurde projecten waarvoor iedereen zich bij het waterschap kan melden.
Bij de reconstructie van wegen was de gedachte, en dat komt echt door een definitie, dat je daar moet voldoen aan die 80 mm. Doordat dat niet helder was gedefinieerd, leek het alsof je bij het op een bestaande weg vervangen van asfalt door klinkers 80 mm moest compenseren, maar de bedoeling was om aan te sluiten bij de feitelijkheden van de gemeente; dat is dus 10 mm. Door de definitie op basis van de inspraak aan te passen, is ook dat probleem van de baan.
Het veruit ingewikkeldste probleem gaat over de zogenoemde inbreidingslocaties. Stel je hebt een hectare waar nu een bebouwingblok op staat van 9500 m² en je besluit dat hele gebouw af te breken en er in plaats van de huidige drie bouwlagen tien lagen neer te zetten. Dan krijg je dus te maken met die 80 mm. Het argument dat daarvoor eigenlijk te weinig ruimte is op dat kleine perceel

vanwege de hoogte, snijdt volgens hem hout. Maar hij is het ook wel eens met de heren Van de Pol en Van der Laan, dat je nu eenmalig de kans hebt om die situatie te verbeteren. Dat wordt opgelost door het maken van een gemeentelijk infiltratieplan. Die oplossing viel in goede aarde. Dat houdt in dat een gemeente een soort waterboekhouding kan bijhouden. Als de gemeente niet op die ene hectare kan compenseren, maar wel ergens anders in de gemeente, en dat samen met het waterschap in een gezamenlijk vast te stellen infiltratieplan opneemt, kan het een uitzondering krijgen voor die lokale verplichting van 80 mm.
Hij heeft dinsdag jl. de aanval maar gekozen en voor dertig mensen de wijzigingen uitgesproken. Het feit dat de bijeenkomst twintig minuten voor de geplande eindtijd klaar was, laat min of meer zien dat goede weg is gekozen. Er is volgende week nog zo'n bijeenkomst. Dan zal hij samen met de collega van De Dommel een aantal gemeenten op het grensgebied te woord staan. Hij gaat ervan uit dat een groot gedeelte van de kou ten aanzien van de procedure nu uit de lucht is.
Het vaststellen van de waterschapsverordening is de bevoegdheid van het AB en dat gebeurt in de laatste cyclus van dit jaar. Dan is het hele pakket, inclusief hetgeen hij net heeft verteld, aan de orde en dan is er voldoende gelegenheid om dat in de commissie te bespreken.

Deze stukken worden voor kennisgeving aangenomen.

2.8 Brief ZLTO werkbezoek.

Mevrouw ***Bens*** vindt dat het AB zeker op de uitnodiging moet ingaan. Hoewel overheden nu met zonering komen bij de agrarische sector, is dit een handreiking dat de sector toch wil meedenken. Zij ondersteunt zo'n werkbezoek dan ook.
De voorzitter concludeert dat mevrouw Bens de andere fracties oproept om gebruik te maken van deze mogelijkheid.
Mevrouw ***Nooijen*** meent dat mevrouw Vos het beste kan uitleggen hoe het is om eens te kijken op een agrarisch bedrijf en dat het een eyeopener is! Zij hoort hier vaak dingen zeggen door mensen van wie zij dan meent dat die nog nooit op een agrarisch bedrijf is geweest. Zij verzoekt het AB dus op de uitnodiging in te gaan en voegt daaraan toe dat zij munitie heeft als iemand niet is geweest!
De voorzitter merkt op dat hem altijd is verteld dat belonen beter werkt dan bestraffen. Hij is dus benieuwd naar de beloning als mensen wel zijn geweest.
De heer ***Claassen*** vindt het een goede zaak om te gaan luisteren in het veld. Hij zit er elke dag en hij neemt aan dat velen hier maar half weten wat daar gebeurt. Ga kijken en leer ervan.

Het stuk wordt voor kennisgeving aangenomen.

2.9 Persbericht halfjaarcijfers NWB-bank.

Het stuk wordt voor kennisgeving aangenomen.

2.10 Voortgangsrapportage Regio Deal 't Goeie leven RNOB.

Mevrouw ***Vos*** merkt op dat in de rapportage enkele leuke projecten staan, zoals "Op weg naar minder chemie in landbouw" en "Water en waarde in de aardappelverwerking". Er is ook een project waarmee innovaties in het voedselsysteem worden aangejaagd naar meer plantaardig, duurzaam dierlijk en minder verspilling. Zij is benieuwd of dat in de komende tijd praktischer wordt ingevuld en naar de resultaten. Zij vindt het leuk deze projecten er even uit te lichten.
De voorzitter wijst erop dat door de RNOB periodiek zo'n voortgangsrapportage wordt gemaakt, zodat het AB wordt meegenomen in de ontwikkeling van de projecten.

Het stuk wordt voor kennisgeving aangenomen.

3.A Vaststelling notulen, besluitenlijst en actielijst vergadering van het AB d.d. 10 juli 2026.

Mevrouw ***Bens*** vraagt of de heer Van Dijk al op vakantie is geweest. In de notulen staat (pag. 26) dat hij op een brief van Land van Cuijk na de vakantie zal terugkomen.
De heer ***Van Dijk*** neemt aan dat zijn arbeidsethos bekend is. Hij gaat zelden op vakantie, maar zal zorgen dat de brief per omgaande bij het AB komt.

Mevrouw ***Rijken*** merkt over agendapunt 4.6 (de ledenbrief van de Unie over het stikstofpakket, pag. 26) op dat de heer De Groot stelde dat het DB nog een aantal vragen had over de 250 m-zone, dat dit eerst wordt uitgezocht en dat daarna een en ander met de Unie wordt uitgelijnd. Zij wil weten of er al actie is ondernomen.
De heer ***De Groot*** antwoordt dat er actie is ondernomen, maar dat de discussie tussen de verschillende overheden nog loopt. Hij probeert de argumenten van Aa en Maas zowel bij de provincie als bij het rijk in te brengen. Het lijkt hem goed het AB daarover in de volgende cyclus bij te praten.
Mevrouw ***Rijken*** wil weten wat voor vragen het DB nog had.
De heer ***De Groot*** stelt dat een van de vragen is of op de lijst wel de juiste beken staan, want er staat ook een aantal aanvoerkanalen op. Die staan er abusievelijk op en die worden er afgehaald. De andere vraag heeft betrekking op het gegeven dat je in sommige gevallen kunt kiezen voor een 250 m brede zone of voor systeemgerichte maatregelen in een regio. Die passen wat beter bij de bronaanpak van Aa en Maas. De vraag is of die keuzen inwisselbaar zijn. Ook de discussie daarover loopt en wil hij afwachten. Aa en Maas opteert niet voor veel extra stukjes bufferzone.
De heer ***Leenders*** ondersteunt de portefeuillehouder, want het is een goede insteek om de zaken op die manier aan te pakken en niet generiek 250 m erin te fietsen, want dat roept veel weerstand op in het gebied. Hij is dus blij met de suggestie van de heer De Groot.

De notulen, de besluitenlijst en de actielijst worden zonder hoofdelijke stemming vastgesteld.

3.B Voorstel opheffen geheimhouding.

Zonder hoofdelijke stemming wordt overeenkomstig het voorstel besloten.

3.C Afwerking actiepunten en toezeggingen AB.

3.C.1 Uitwerking AB-toezegging 60 inzake onderzoeksresultaten wateroverlast Maashorst.

Mevrouw ***Nooijen*** zegt dat zij moeite heeft met deze rapportage. Het waterschap heeft de mond vol van integraliteit, maar als het een rapport krijgt over de oorzaak van wateroverlast, staat daar maar een deel van het verhaal in. In dit rapport ligt de nadruk op de uitzonderlijke natte periodes en het hoge grondwater, maar inmiddels is bekend wat er daarna bij de Zevenhuis daadwerkelijk is gedaan. Watergangen en duikers zijn vrijgemaakt, watergangen opnieuw geprofileerd, duikers gereinigd, kapotte duikers vervangen, bermen verlaagd en knelpunten in de detailafwatering opgelost. Dit staat allemaal in een presentatie van de gemeente Maashorst van 2 oktober 2025. Daarna is zelfs besloten watergangen en duikers niet meer alleen op indicatie, maar op frequentie te onderhouden. Dat hoort gewoon in zo'n oorzakenrapport te staan. Niet omdat daarmee is bewezen dat onderhoud de oorzaak was, maar omdat anders niet is te beoordelen welk deel door het weer kwam en welk deel door het functioneren van het watersysteem. In zo'n rapport moet staan waar de problemen zijn aangetroffen en wat er vervolgens is gedaan, maar juist dat verband ontbreekt. Het waterschap moet stoppen met rapportages waarin alleen het deel wordt onderzocht dat binnen de eigen organisatie valt. Integraal werken betekent ook integraal rapporteren. Zij verzoekt om deze rapportage aan te vullen met de presentatie van 2 oktober 2025 van de gemeente Maashorst en die te verwerken in deze rapportage.
De heer ***De Groot*** vindt verwerking te ver gaan, maar hij stelt voor de rapportage van Maashorst toe te voegen aan het dossier. Die gaat inderdaad over het deel dat door de gemeente is opgepakt, mede in overleg met de gebiedsadviseurs en gebiedsbeheerders van Aa en Maas. Met die rapportage erbij, over de aansluiting van de C-watergangen op de B-watergangen en de A-watergangen, heb je het complete verhaal in beeld. Dat maakt het makkelijker om zaken terug te zoeken.
De heer ***Van der Laan*** vraagt of er ook door andere gemeenten, zoals Bernheze, schriftelijke stukken zijn geproduceerd over de effecten van de wateroverlast.
De heer ***De Groot*** antwoordt dat Bernheze wel is meegelopen met de wijkschouw, maar er is niet zo'n uitgebreide rapportage gemaakt als door Maashorst. Er zijn door Bernheze wel enkele maatregelen genomen in de detailontwatering om verbeteringen door te voeren. Hij heeft daar geen rapportage van gezien, maar als die er is, kan die worden toegevoegd.
De voorzitter zegt toe dat zal worden gekeken welke gemeenten rapporten hebben opgesteld; die zullen dan naar het AB komen.

Het stuk wordt voor kennisgeving aangenomen.

3.C.2 Uitwerking AB-toezegging 73 inzake besluit tot verlaging rioolheffing gemeente Heusden.

Het stuk wordt voor kennisgeving aangenomen.

3.C.3 Uitwerking AB toezegging 79 inzake beekherstel en EVZ.

Mevrouw ***Nooijen*** vindt deze toezegging een schoolvoorbeeld van bestuurlijke schijnbeantwoording. De heer Kerkhoff vroeg om een evaluatie van twintig jaar beekherstel en EVZ's, maar het AB krijgt een lang verhaal over ingewikkelde monitoring en beekherstel dat tien jaar duurt, terwijl het waterschap daarmee intussen twintig jaar bezig is. Het lange antwoord is geen antwoord op de gestelde vraag en een toezegging administratief afhandelen is niet hetzelfde als haar inhoudelijk nakomen. Zij verzoekt daarom deze toezegging open te houden totdat de gevraagde evaluatie en het concreet tijdpad zijn geleverd.
Mevrouw ***Vos*** is verbaasd dat er niet structureel veel meer wordt geëvalueerd bij de EVZ's. Zij gaat ervan uit dat het waterschap elk project evalueert.
De heer ***De Groot*** wijst erop dat er in het verleden een boekwerkje van een analyse over tien jaar EVZ is gemaakt door Joost Cools. De vraag van de heer Kerkhoff is opgevat om een vergelijkbaar boekwerkje te maken voor tien of twintig jaar beekherstel en natuurvriendelijke oevers (NVO's). Omdat er voor de analyse van NVO's geen subsidie werd gegeven, is die wat naar achteren geschoven. In de planning is terug te zien, dat daar nog een slag is te maken. Hij heeft inmiddels al met de organisatie afgesproken dat wordt gekeken of het beeld is te completeren met de ontwikkeling van beekherstel- en NVO-projecten. Dat is dus een aanvullende toezegging.
Het waterschap monitort al veel; ook in alle beekherstelprojecten worden de peilen gemeten. Er zijn KRW-meetpunten waarop Aa en Maas de macrofauna, de planten, de vissen en de voedingsstoffen monitort. Dus die gegevens zijn er, maar de vraag van de heer Kerkhoff is zo geïnterpreteerd dat er een globaal overzicht wordt gegeven van de werking en de effecten van alle inrichtingsmaatregelen. Er wordt dus structureel geëvalueerd en gemonitord, ook als het gaat om de hydrologie. Dat is de reden waarom bij belangrijke beekherstelprojecten altijd een vijfjarige inregelperiode geldt. In die periode kun je kijken wat het model doet. In het Aa-dal zijn daarom een aantal aanvullende maatregelen genomen. Dus men leert van de projecten en men betrekt die gegevens ook als voortschrijdend inzicht bij de doorontwikkeling van nieuwe projecten. De vraag van de heer Kerkhoff wordt dan ook alsnog via die lijn straks beantwoord.
Mevrouw ***Nooijen*** stelt dat het zou helpen als het AB jaarlijks een rapportage krijgt van wat de nulmeting was, wat er is gerealiseerd in dat jaar en wat er goed en wat er fout is gedaan. Zij meent dat het AB nu totaal geen grip heeft op projecten.
De heer ***De Groot*** wijst erop dat in algemene zin wordt gerapporteerd via de buraps en de jaarverslagen hoe de projecten in totaliteit hebben gedraaid. Zoals gezegd vindt de monitoring vooral plaats op een wat fijner schaalniveau via de periodieke KRW-metingen. Mochten er specifieke vragen zijn met betrekking tot een beekherstelproject, dan kunnen die worden beantwoord. Het voortschrijdend inzicht is te vinden in de vervolgprojecten die het AB voorgelegd krijgt. Natuurlijk moeten ook de beekherstelprojecten worden aangepast in verband met de klimaatverandering, zoals de heer Kruit al zei in zijn presentatie. Ook op dat gebied leert het waterschap nog steeds.
Mevrouw ***Nooijen*** zegt dat zij gewoon antwoord wil hebben op de vraag hoe het AB weet dat zijn beslissingen goed werken. De burap is een prachtig verslag, maar die zegt niets over de nulmeting van die ene beek en wat daar acht jaar later daadwerkelijk is bereikt en of dat goed of slecht is. Van elk beekherstel kan iets worden verteld.
De heer ***De Groot*** zegt dat in de schema's die beschikbaar zijn gesteld over de KRW per beekloop is te zien hoe de ontwikkeling is. Dus die informatie is er en is ook openbaar toegankelijk. Maar er zijn meer ontwikkelingen; ook de klimaatverandering heeft repercussies voor de ontwikkeling van een beek.
De voorzitter voegt eraan toe dat vanwege de KRW per waterlichaam een nulmeting is gemaakt en de voortschrijdende kwaliteit van het water wordt gemeten. De kaarten daarvan gelden als uitgangspunt en wie niet weet waar die kaarten staan, kan dat aan de griffie vragen.

Het stuk wordt voor kennisgeving aangenomen.

3.C.4 Uitwerking AB-toezegging 80 inzake RNOB samenwerking gemeenten op het gebied van klimaatbestendigheid.

Mevrouw ***Bens*** heeft gelezen dat er kennis op het gebied van het klimaat wordt gedeeld. Maar zij is vooral benieuwd of de gemeenten daarop enthousiast reageren en of ze er ook iets mee willen doen. Zij is vooral benieuwd wat er gebeurt met het stukje over klimaatbestendig Land van Cuijk en dat mist zij in het antwoord.
Mevrouw ***Nooijen*** herinnert zich dat de heer De Groot heeft gezegd dat de RNOB bij uitstek het overlegorgaan is om de samenwerking tussen gemeenten en waterschappen te versterken en hij noemde daarbij zelfs de waterschapsverordening. Maar vervolgens krijgt het waterschap een heleboel zienswijzen. Zij vraagt zich dan ook af of de waterschapsverordening wel echt in de RNOB is besproken. Of hebben de gesprekken met de gemeenten hier in huis plaatsgevonden en buiten de RNOB om?
De heer ***Van Dijk*** wijst erop dat deze vraag door twee portefeuilles heen loopt. Het antwoord op de vraag over de waterschapsverordening is dat de RNOB daar niet over gaat, want daar gaat het AB over. Ook de formele communicatie over de lijn van de waterschapsverordening vindt rechtstreeks met de gemeenten plaats. Wat in RNOB-verband wordt besproken is zachter van aard, zoals de heer Oegema weet.
De heer ***Oegema*** voegt eraan toe dat er structureel ambtelijk overleg is. Ambtenaren hebben onderling veel contact over de maatregelen die kunnen worden getroffen voor klimaatadaptatie. Er is ook een bestuurlijke overlegtafel waar dat ter sprake komt. Dergelijke overleggen worden hier niet uitgebreid gedeeld; de resultaten ervan wel. Het waterschap doet volop mee in het programma van de RNOB en financiert meer dan de gemiddelde gemeente. Het pakt ook zijn kansen daar en voor Aa en Maas is de RNOB een mooi instrument om de klimaatadaptatie in de regio weg te zetten.
De voorzitter vult nog aan dat hij af en toe aanschuift bij de RNOB. De waterschapsverordening is daar door de heer De Groot meermalen besproken. Dat verklaart mede de verbazing van de heer Van Dijk over de kritiek op participatie.
Mevrouw ***Nooijen*** hoort net van haar buurman dat Heusden niet onder de RNOB valt, zodat wel te verklaren is waarom die gemeente een brief stuurt.
De voorzitter wijst er nogmaals op dat er met de gemeenten niet alleen in de RNOB wordt gecommuniceerd, maar ook los van de RNOB. Maar dubbel genaaid houdt beter. Daarom zijn de gemeenten zowel in regioverband als individueel meegenomen. Ook de MRE, het samenwerkingsverband in Zuidoost-Brabant, was geïnformeerd.

Dit stuk wordt voor kennisgeving aangenomen.

De secretaris merkt over toezegging 62 op dat de vergaderingen van de GR Muskusrattenbestrijding niet openbaar zijn.
Toezegging 65 gaat over de vragen over de nota ruimte. Die zijn behandeld in het thema-AB van 17 april jl.
Toezegging 68, over AI-ethiek, is met dank aan de heer Siroen afgedaan tijdens het thema-AB van 25 september jl.
Het dashboard (toezegging 70) over overstorten en uitlaten staat voor de volgende cyclus geagendeerd en wordt dus behandeld in de AB-vergadering van de 18 november a.s.
Toezegging 71 over de PACAS is behandeld in de commissie Waterketen en Duurzaamheid van 10 juni jl.

3.D Adviseringsoverzicht commissies d.d. 17 september 2026.

Mevrouw ***Vos*** heeft in de beantwoording gezien dat het onderzoeksrapport over de verdrinkingsval in 2027 op de agenda wordt gezet. Het rapport was er al voor de zomer, zodat het volgens haar dit jaar nog op de agenda kan. Langer wachten geeft veel meer dierenleed. Het gaat in 2025 om 1337 muskusratten, 52 beverratten en de bijvangst van bunzings, steenmarters, snoeken, enz. in het gebied.
De heer ***Van Dijk*** erkent dat hij een toezegging heeft gedaan, maar het antwoord komt van de Unie, want dit rapport is gemaakt onder auspiciën van de themagroep muskusrattenbestrijding. Hij heeft afgelopen donderdag en vrijdag in de commissie waterveiligheid van de Unie opnieuw een pleidooi gehouden om dit sneller te doen en meer portefeuillehouders waren het daarmee eens. De kans dat het iets sneller voor elkaar komt, is er dus en hij blijft zich daarvoor inzetten.

Mevrouw ***Rijken*** merkt op dat de fractie Water Natuurlijk in de commissie watersysteem en waterveiligheid heeft laten weten graag in gesprek te gaan met de organisatie over de verdere mogelijkheden van de Palmvenloop. De portefeuillehouder heeft ze in het adviseringsoverzicht uitgenodigd om met suggesties te komen die hij dan zal bestuderen. Zij vraagt of de andere fracties die suggesties ook krijgen.
De voorzitter antwoordt dat suggesties van het hele AB welkom zijn en als suggesties met het DB worden gedeeld, krijgt iedereen die te zien.

Het overzicht wordt voor kennisgeving aangenomen.

3.E Overzicht moties d.d. 10 juli 2026 (update).

De secretaris wijst erop dat motie 10, over gelijke data voor NV-gebieden, is behandeld in het AB van 10 april jl. en daarmee is afgedaan.
De heer ***Oegema*** stelt dat de tegel met de tekst “hier begint de zee” (motie 11) er nog steeds ligt. Hij heeft in het laatste overleg van de werkregio's mondeling aangekondigd dat dit project nieuw leven wordt ingeblazen. Er is erkend dat dit vorige keer is blijven liggen en er worden nu weer stappen gezet. Hij houdt het AB daarvan op de hoogte.
De heer ***Aarts*** wijst erop dat motie 10 niet alleen vraagt om de cijfers, maar ook gaat over het grote verschil in data tussen de verschillende waterschappen. Hij vraagt zich af of daaraan aandacht is besteed.
De heer ***Van Dijk*** antwoordt dat er in de commissie van de Unie een oproep is gedaan door mevrouw De Zoeten om, als de data beschikbaar zijn, die zo snel mogelijk ter beschikking te stellen aan het ministerie, want dat is hiervoor uiteindelijk verantwoordelijk. Daar houdt de inspanning van DB op. Het heeft alleen bestuurlijke verantwoordelijkheid voor wat er in dit waterschap gebeurt. Aa en Maas levert de meest recente data zo snel mogelijk aan bij zowel de provincie als het rijk.
De secretaris stelt dat motie 12 (stop de korte kringloop) op de agenda staat van de commissie watersysteem en waterveiligheid van 26 november a.s. De motie kan daarna van de lijst.
Motie 41 (over een efficiëntere projectvoorbereiding) van de VVD wordt met de voorjaarsnota meegenomen voor de komende tijd.
Motie 42 (over de vergisting van slib) is behandeld in het AB van 10 april jl.
Daarmee zijn genoemde moties afgedaan.
Mevrouw ***Nooijen*** wijst erop dat er naar aanleiding van motie 8 een cursus zou worden gegeven voor iedereen die te maken heeft met grondgebruik om meer kennis op te doen over zaken als peilsturing. Die motie is volgens de lijst afgewerkt, maar zij heeft zo’n cursus nooit gezien, terwijl haar bedrijf altijd zou deelnemen. Zij vraagt zich af waar die cursus is gegeven.
Ten aanzien van motie 4 wil zij weten of er al informatie is voor het AB over de data van riooloverstorten.
De voorzitter antwoordt dat in motie 8 (van november 2023) staat dat er een middag georganiseerd zou worden met de betrokken partijen om nog een keer actueel aan te geven hoe je met LOP-stuwen moet omgaan. Hij meent dat die bijeenkomst in 2024 heeft plaatsgevonden op initiatief van de heer Leenders. Hij merkt aan diens reactie dat die dat bevestigt.
Hij wijst erop dat de afgehandelde moties op de lijst blijven staan, zodat iedereen kan zien wat er is uitgevoerd.
Mevrouw ***Nooijen*** vraagt of die cursus kan worden herhaald, want zij meent dat er vraag naar is om gezamenlijk met een geïnteresseerde groep het land op gaan en uitleg te krijgen van zaken als peilsturing en LOP-stuwen.
De voorzitter zegt dat hij met de secretaris en de griffie het introductieprogramma voor de volgende periode samenstelt en dat het de bedoeling is om dergelijke elementen in te bouwen.
Mevrouw ***Nooijen*** verzoekt zo’n cursus niet alleen voor nieuwe bestuurders te houden, maar ook voor agrariërs. Dat klinkt misschien gek, maar sommige hebben dat echt nodig.
De voorzitter vindt dat een goede suggestie die hij in het achterhoofd houdt.
De heer ***Oegema*** leeft in de veronderstelling dat motie 4 met de presentatie is afgedaan. Er wordt nog wel naarstig gezocht naar gegevens, maar het is heel lastig om de resultaten van overstorten eenduidig te presenteren. In de richtlijn overstort en uitlaten, die naar het AB komt, wordt ook aandacht besteed aan de gegevensvergaring. De nieuwsgierigheid van mevrouw Nooijen deelt hij.

Het overzicht wordt voor kennisgeving aangenomen.

4. Voorstellen ter besluitvorming.

4.1 Hamerstukken.

4.1.A Investeringskrediet ten behoeve van de voorbereiding van de planuitwerking van het dijkverbeteringsproject Lith-Bokhoven.

Zonder hoofdelijke stemming wordt overeenkomstig het voorstel besloten.

4.1.B Concept begroting 2027, Jaarrekeningen 2025 en Jaarverslag 2025 GR Muskusrattenbestrijding Noord-Brabant.

Het voorstel wordt bij handopsteken aangenomen met 26 stemmen voor en 2 stemmen tegen.
De voorzitter geeft gelegenheid tot het afleggen van een stemverklaring.

Mevrouw ***Vos*** verklaart dat de PvdD heeft tegengestemd, omdat er nog steeds verdrinkingsvallen worden gebruikt en er nog geen plan is voor uitfasering. Hoe langer daarmee wordt gewacht, hoe meer dierenleed.

4.1.C Toe- en instemmingsprocedure wijziging GR AQUON a.g.v. toetreding waterschap Limburg.

Zonder hoofdelijke stemming wordt overeenkomstig het voorstel besloten.

4.1.D Ondernemingsplan 2027-2047 Slibverwerking Noord-Brabant (SNB).

Zonder hoofdelijke stemming wordt overeenkomstig het voorstel besloten.

4.1.E Oprichting en toetreding Verdygo.

Zonder hoofdelijke stemming wordt overeenkomstig het voorstel besloten.

4.1.F Jaarrekening 2025 en Begroting 2027 Noord-Brabantse Waterschapsbond (NBWB).

Zonder hoofdelijke stemming wordt overeenkomstig het voorstel besloten.
De voorzitter geeft gelegenheid tot het afleggen van een stemverklaring.

Mevrouw ***Bens*** verklaart dat haar fractie weliswaar heeft voorbestemd, maar zij wijst nog wel op de toezegging in de commissie dat wordt gekeken wat de betrokkenheid van het AB kan zijn bij de onderzoeksagenda van de NBWB. Zij wil daarover terugkoppeling.

4.2 Bespreekstukken.

4.2.A Bestuursrapportage waterschap Aa en Maas 2025.

De heer ***De Mare*** merkt op dat in paragraaf 2 (Op hoofdlijnen) staat dat het weer in die periode van het voorjaar voor de verandering eens watertechnisch redelijk gemiddeld was. Ook over het functioneren van het waterschap zou je kunnen zeggen dat het niet opmerkelijk was. Dat is nadrukkelijk bedoeld als een compliment, want de organisatie is in staat geweest om de besluiten van het AB zonder al te grote problemen uit te voeren. De nu gevraagde aanvullende investeringskredieten zijn eigenlijk marginaal ten opzichte van de totale begroting. Bovendien is het fijn dat het benodigde beroep op de reserves veel geringer lijkt te worden dan was begroot, maar dat komt dan door incidentele meevallers.
Vorig jaar hebben de heer Van der Laan en hij gevraagd of de burap wat meer beschouwend kan worden opgesteld om het AB behalve de noodzakelijke financiële informatie meer gevoel mee te geven over het feitelijk functioneren van dit waterschap. Dat is enigszins gebeurd. Vooral de tekst van “Op hoofdlijnen” geeft meer context dan vorig jaar. Maar hij noemt dit punt nog een keer omdat hij het belangrijk vindt dat dit meer en beter gebeurt, bijvoorbeeld in het jaarverslag.
Volgend jaar zijn er verkiezingen en dan zal in het nieuwe AB ongetwijfeld een gedeelte van het collectieve geheugen van dit AB verloren gaan. Begrip voor en kennis over de langjarige context

van het functioneren van het waterschap kan juist door de terugkijkende en verslagleggende documenten van de P&C-cyclus flink worden vergroot.
Natuurlijk stemt zijn fractie in met het vaststellen van deze burap en met de financiële voorstellen.
Mevrouw ***Bens*** zegt dat zij niet uitgebreid op de burap zal ingaan, omdat de beantwoording in de commissies inhoudelijk heel duidelijk was.
Zij wijst erop dat er gisteren gesprekken zijn geweest bij de RNOB over de actieplannen op het gebied van de KRW. Zij is benieuwd naar de terugkoppeling.
Verder wil zij weten wanneer er een doorkijk naar de begroting wordt verwacht.
De heer ***Peters*** vertelt dat ook zijn fractie akkoord gaat met de burap. Zoals gezegd zijn de vragen duidelijk en goed beantwoord.
De eerste spreker had het over mogelijk wegvallen volgend jaar van het collectieve geheugen. Hij vertrouwt erg op het geheugen van de organisatie. Die zal het nieuwe AB en DB er wel doorheen helpen.
De heer ***Plasmeijer*** verklaart dat hij voor het voorstel is.
De heer ***Van Geest*** sluit in grote lijnen aan bij wat door de PvdA-fractie naar voren is gebracht.
Hij wijst het DB erop dat hij, gelet op de grootte van de organisatie en de complexiteit van de materie, vindt dat de functies van concerncontroller en financial controller moeten worden gescheiden. Die functies worden nu vervuld door één persoon en dat is bij zo'n groot bedrijf eigenlijk niet meer van deze tijd. Hij zegt dat ook omdat de controller in diens brief op beide elementen in feite adviseert. Dat kan wringen en dat is niet de bedoeling.
Hij vindt wel dat het AB de eerste gesprekken over de volgende begroting heel snel moet hebben, want het waterschap dreigt op enig moment in de financiële problemen te komen als het AB daarop niet tijdig anticipeert.
Verder ziet de rapportage er voortreffelijk uit. Hulde voor de vorm en de leesbaarheid.
De heer ***Van Zinderen*** bedankt het DB en de medewerkers voor het harde werk en de resultaten. De dijkversterkingsprojecten liggen grotendeels op koers, renovaties van de diverse rwzi's naderen hun afronding en ook ten aanzien van de KRW-opgave worden stappen gezet. Het is positief dat het langlopende geschil van de rwzi-Den Bosch eindelijk is opgelost, waardoor een belangrijk financieel risico voor het waterschap is afgenomen. Ook financieel lijkt het op het eerste gezicht positief. Er wordt een voordelig resultaat verwacht van ongeveer € 4 miljoen, maar de VVD vindt het altijd belangrijk om ook naar de cijfers achter de cijfers te kijken. Het DB geeft zelf aan dat dit positieve resultaat vooral is veroorzaakt door twee incidentele meevallers. Dat roept de vraag op hoe je deze structurele kostenontwikkelingen beheersbaar houdt. Want uiteindelijk worden deze kosten betaald door de inwoners en de ondernemers. Juist in een periode dat de kosten al onder druk staan, blijft doelmatigheid voor de VVD een belangrijk uitgangspunt.
De VVD ziet een organisatie die hard werkt, veel resultaten boekt en financieel nog steeds in controle is. Tegelijkertijd ziet zij ook stijgende structurele kosten, oplopende financieringsbehoeften en vertraging in de uitvoering; punten die blijvende aandacht vragen. Met die aandachtspunten stemt zijn fractie in met de burap en de voorgestelde kredietaanpassingen.
De heer ***Siroen*** is erkentelijk voor de duidelijke antwoorden in de commissie. Hij ondersteunt de suggestie van de heer Van Geest om te praten over een scheiding van de functies van de controller. Dat lijkt hem beter gezien de omvang en complexiteit van de organisatie.
In aansluiting op de vraag van mevrouw Bens wil hij weten of de verwachting is dat het voordelig saldo verder oploopt, zoals hij heeft voorspeld.
Mevrouw ***Swinkels*** zegt dat ook haar fractie positief is over deze burap en akkoord gaat met het aanvullend investeringskrediet van € 200.000. In aanloop naar de begroting merkt zij alvast op dat de BBB zich zorgen maakt over de oplopende kosten binnen de organisatie. Het resultaat is weliswaar positief, maar dat heeft te maken met incidentele opbrengsten. Zij is benieuwd hoe dat in de komende begroting wordt ingekleed. Dan moet verder naar de toekomst worden gekeken om te zorgen dat de kosten niet te veel stijgen. Want die moeten voor alle ingezetenen wel betaalbaar blijven.
De heer ***Van de Pol*** merkt over de afdeling VTH (vergunningverlening, toezicht en handhaving) op dat ook in deze burap is te zien dat de vragen voor advies en onderzoek toenemen. Hij vraagt daarmee goed rekening te houden in aanloop naar de begroting.
De heer ***Oegema*** bedankt voor die suggestie. Hij zal die meenemen.
De heer ***De Groot*** bevestigt dat de KRW-actieplannen gisteren aan de orde zijn geweest in het RNOB-overleg. Er is besloten om ze terug te laten komen in het bestuurlijk overleg voor klimaatadaptatie, als de stand van zaken wordt uitgewisseld. Aa en Maas heeft geadviseerd daar de waterambassadeurs en de gebiedsadviseurs actief bij te betrekken en te bekijken welke zaken

je gewoon op lokaal niveau kunt afstemmen en wat je bovenlokaal of subregionaal moet doen. Dat zijn vooral de zaken die je apart kunt agenderen in de RNOB.
De heer ***Scherrenberg*** bedankt voor de complimenten en zal die overbrengen naar de organisatie die inderdaad haar best heeft gedaan de burap zo helder en leesbaar mogelijk te presenteren. Dat is goed gelukt. Hij kijkt samen met de organisatie of het mogelijk is de financiële cijfers volgend jaar eerder met het AB te delen, zodat het wat korter op de bal kan zitten. Dat is een wens waarover hij zeker in de auditcommissie zal stoeien.
Volgens zijn informatie wordt de begroting vanmiddag gepubliceerd, samen met de stukken voor het AB en de commissies. In die begroting is er volop aandacht voor de kostenstijging, waarvoor hij al meermaals heeft gewaarschuwd. In een x-aantal jaren zal de begroting zijn verdubbeld. Dat is nodig om alle investeringen te doen die op de rol staan, zeker de investeringen waarover het AB al heeft besloten in het kader van waterveiligheid en voldoende water en schoon water. Hij neemt aan dat daarover bij de begrotingsbehandeling een goed gesprek wordt gevoerd met het AB.
De laatste cijfers die hij heeft gezien, liggen nog redelijk in lijn, mede doordat zij zijn gekleurd door twee grote incidentele meevallers. Hij heeft nog geen derde meevaller gezien, maar het is nog niet het einde van het jaar. Gelukkig zijn er geen incidentele tegenvallers.
De organisatie heeft met de groei van de projectenportefeuille de laatste tijd veel geïnvesteerd in controle- en risicomanagement. Aa en Maas is geen onderneming, maar een publiek orgaan. Dat betekent dat de organisatie er soms wat anders uitziet dan in het bedrijfsleven. Hij neemt de opmerkingen over de controller ter harte en is ervan overtuigd dat het DB en de directie hierop voldoende kritisch blijven. De controller moet onafhankelijk zijn reflectie kunnen geven op de hele P&C-cyclus. Dat dit het geval is, heeft hij ervaren in het laatste gesprek over de begroting. Hij was het niet eens met een opmerking van de controller, maar diens reactie was “bekijk het maar, dit is mijn mening”.
Op de suggestie van de heer De Mare om ook met de burap de gelegenheid aan te grijpen om meer context te geven, stelt hij dat er met deze burap is geprobeerd twee stromen een beetje uit elkaar te trekken. Enerzijds de beschouwing hoe de zaken nu lopen en anderzijds de harde financiële getallen. Zijn droombeeld is dat het AB elk kwartaal even een kleine update krijgt; dat kan via de mail. Dat zijn dan de cijfertjes. Daarnaast wil hij het AB af en toe meenemen met de context. Hij is nog volop bezig om te kijken hoe hij dat beleid het beste vorm kan geven.

Zonder hoofdelijke stemming wordt overeenkomstig het voorstel besloten.

4.2.B Investeringskrediet ten behoeve van de uitvoering van het project Optimalisatie watersysteem Rode Beek.

De heer ***Buis*** vraagt of er rond de beek gronden zijn aangekocht waarover al overeenstemming is bereikt over het uitwerken van de beek. Vorige keer is de suggestie gedaan om hier nog eens naar te kijken en meer toepassingen toe te voegen, maar dat moet dan gebeuren met de eigen gronden van het waterschap. Hij heeft er bezwaar tegen als dat zou gebeuren met gronden waarover al compromissen zijn gesloten.
De heer ***Van der Laan*** zegt dat hij er in de commissie voor heeft gepleit om niet alleen naar deze sloot, zoals hij het noemt, te kijken, maar ook naar de omgeving van die sloot. Er is nu in de stukken een tekst toegevoegd dat waterbuffering op percelen in het project als een mogelijke meekoppelkans verder zal worden verkend op haalbaarheid en doelmatigheid. Dat is zowel in letter als in geest wat hij bedoelde met zijn opmerking. Je moet geen dingen doen om de boel te forceren. Maar ook in deze wereld was het voor hem iets te kort door de bocht om alleen naar de sloot als zodanig te kijken. Ook in de bredere context wordt die weg ingeslagen, want in het ontwerp-WBP leest hij: “Dit vraagt om een goede grondstrategie die mogelijkheden biedt om anticiperend te kopen en om ruimte te reserveren voor toekomstige opgaven.” Hij besluit met de woorden: “put your money where your mouth is”.
De heer ***Leenders*** vindt dat de aanvulling het voorstel iets verrijkt. Het is belangrijk dat er naar die meekoppelkans wordt gekeken. Hij vindt het ook een mooi voorbeeld hoe een commissie, door gezamenlijk te kijken naar een stuk, het beter maakt. Hij ziet wel eens bestuurlijk overleg bij andere waterschappen en daar is dat automatisme dat je gezamenlijk probeert een project te verbeteren, niet altijd zo sterk aanwezig als hier. Hij vindt het waardevol om dat eens te benoemen.
De heer ***De Mare*** wijst erop dat in de commissie is gebleken dat dit project wat groter en omvangrijker is geworden en daardoor duurder dan in het projectenboek staat. Dat was in de commissie mondeling prima behandeld, maar daarna werd gezegd dat het voorstel nog zou worden aangepast om dat schriftelijk vast te leggen. Dat staat zelfs in het adviseringsoverzicht. Dat is niet

gebeurd en dat vindt hij jammer. Als dat wel in het voorstel was opgenomen, was duidelijk geweest waarom dat was gebeurd.
De heer **De Groot** geeft de heer De Mare gelijk dat als een bedrag afwijkt van het oorspronkelijke bedrag in het projectenboek, daar tekst en uitleg bij hoort. Die is inderdaad mondeling gegeven en die had ook in de financiële paragraaf kort moeten staan. Hij neemt aan dat men een gele passage in het voorstel heeft zien staan, maar die ging ergens anders over.
Vanwege de functies die de Rode Beek - of de Rode Sloot, zoals de heer Van der Laan zegt - vertolkt, is er vooral gekeken hoe er een stuurbaarder systeem van kan worden gemaakt, dat ook een bijdrage kan leveren aan het getrapte peilbeheer op de Peelhorst, zowel aan de afvoer- als aan de aanvoerkant. De heer Van der Laan heeft toen de suggestie gedaan om ook te kijken of er kansen zijn ten aanzien van de ligging van die waterloop in zijn omgeving. Dat is in het geel toegevoegd aan het stuk.
Hij vindt dat de heer Leenders de beste samenvatting heeft gemaakt en daar gaat hij niet overheen.

Zonder hoofdelijke stemming wordt overeenkomstig het voorstel besloten.

4.2.C Voorstel van de Rekenkamer: Onderzoek Rekenkamer naar dierenwelzijn bij Aa en Maas.

Mevrouw ***Vos*** vindt het goed dat dit onderzoek is uitgevoerd en dat het DB zijn medewerking eraan heeft verleend en ook diverse maatregelen overneemt. Het stelt dat bij Aa en Maas dierenwelzijn impliciet is geborgd, maar het rapport laat zien dat juist de expliciete borging vaak ontbreekt; bijvoorbeeld in stappenplannen, projectplannen, ontwerpkeuze, uitvoering en monitoring. De PvdD vindt dat wat belangrijk wordt gevonden, expliciet moet worden vastgelegd, want anders bestaat het risico dat iedereen een eigen invulling geeft aan dierenwelzijn. Als voorbeeld noemt zij aanbeveling 2f waarin de Rekenkamer adviseert een eindverantwoordelijk ambtenaar aan te wijzen. De reactie van het DB is dat er sprake is van gedeeld eigenaarschap, zodat dit is geregeld. Maar zij vindt dat niet hetzelfde als één duidelijk aanspreekpunt. Is het DB bereid om dierenwelzijn expliciet op te nemen in de stukken, zodat het niet alleen wordt omschreven, maar ook aantoonbaar wordt geborgd?
Zij vraagt of het DB voortaan een bullet sociale duurzaamheid waaronder dierenwelzijn wil opnemen in adviesnota's. Dan kunnen ambtenaren bij het opstellen van die nota bekijken wat de effecten zijn op dierenwelzijn.
De heer ***Siroen*** meent dat de impliciete en expliciete borging beide moeten gebeuren. Er wordt gesteld dat de impliciete borging er is en daarbij wordt gerefereerd aan nota's, maar die nota's, bijvoorbeeld de code van de Unie, gaan eigenlijk over overleving en het behoud van de zorg en veel minder over dierenleed en het werkelijke dierenwelzijn. Het lijkt hem dus belangrijk om daaraan iets meer te doen.
Er wordt vaag gesuggereerd dat er een vervolg komt op dit onderzoek. Hij wil van de portefeuillehouder weten of dat de bedoeling is. Dan zou het goed zijn als de impliciete en expliciete borging goed worden vastgelegd. Die zouden samen een soort code moeten zijn, met name op het punt van dierenleed en dierenwelzijn en niet zozeer alleen moeten gaan over de overleving van de soorten.
Mevrouw ***Hendrickx*** noemt het een goed onderzoek en goed dat het onderzoek is gedaan. Omdat het een wens was van Water Natuurlijk, is er wat explicieter naar gekeken door haar fractie. Er ligt een goed en lijvig rapport met een mooie set aanbevelingen hoe het waterschap een volgende stap kan zetten op het gebied van dierenwelzijn. Uit de reactie van het DB blijkt dat het bereid is het beleid op te pakken en om aan de slag te gaan met een deel van de aanbevelingen. Zij vindt het jammer dat het DB niet alle aanbevelingen overneemt, want het zou mooi zijn geweest als een rapport van de Rekenkamer breed wordt omarmd door het DB.
Dan blijft het punt over dat ook de PvdD en de heer Siroen hebben genoemd. Het DB zegt dat het werkt in de geest van. Dat is natuurlijk hartstikke mooi, maar het is toch goed om zaken te verankeren in beleid. Al is het maar dat het voor iedereen helder is wat de uitgangspunten zijn op basis waarvan er binnen een organisatie wordt gewerkt. Dat doet iedere volwassen organisatie zo als er sprake is van een relevant en belangrijk onderwerp. Daarom ook vanuit Water Natuurlijk de hartenkreet om hier nog eens goed naar te kijken.
De heer ***Peters*** merkt op dat het rapport uitgebreid is besproken in de commissie. Hij begrijpt al niet dat het geen hamerstuk is, want er was consensus. Hij vindt het dan ook vreemd dat er nu om aanvulling wordt gevraagd.

Mevrouw ***Hendrickx*** antwoordt dat de fractie heeft besloten er vandaag toch iets over te zeggen. Zij staat positief tegenover de reactie van het DB, maar zij had die graag breder gezien. Zij sluit zich aan bij de wens om zaken te verankeren in beleid en bij de suggestie van de PvdD om in voorstellen te benoemen wat voor effect zij hebben op dierenwelzijn. Dat hoeft niet bij elk voorstel, maar zij meent dat er nog wel een mooie stap te zetten is.
De voorzitter wijst erop dat dit geen voorstel is van het DB, maar een samenspel van de adviezen van de Rekenkamer, het preadvies van het DB en de beraadslaging in de commissies. Op basis daarvan is gepoogd er een goed verhaal van te maken. Dus eigenlijk is dit de resultante van het debat van het AB, want de Rekenkamer is van het AB en niet van het DB.
De heer ***Leenders*** vindt het goed dat dit onderzoek is gedaan; het geeft inzicht. Hij complimenteert de medewerkers dat hieraan op een verantwoorde wijze invulling wordt gegeven. Van de suggestie om een kolom toe te voegen, krijgt hij een beetje de kriebels. Hij vreest dat je dan richting de zorg gaat, waar vijf minuten aan een patiënt wordt besteed waarna je vijftien minuten papieren moet invullen. Het CDA vindt het belangrijk dat je handelt vanuit de intrinsieke waarde van het dier en daarmee zorgvuldig omgaat, maar dat er uiteindelijk wel een werkbare situatie ontstaat en je niet een bulk papier hoeft in te vullen. De fractie stemt in met het voorstel en wil daarop geen verdere aanvullingen.
De heer ***De Mare*** vergelijkt aanbevelingen van de Rekenkamer met moties. Zij zijn net iets anders, maar er zijn bepaalde overeenkomsten. Ze roepen beide het DB op om iets te doen of te laten. Als in een motie wordt gevraagd iets te doen wat al gebeurt, is het gebruikelijk om te zeggen dat de motie overbodig is. Vanuit die logica kan hij zich voorstellen dat het DB nu net als bij een motie zegt dat sommige aanbevolen zaken al gebeuren, zodat overname niet nodig is. Maar toch sluit hij zich bij andere partijen aan dat het goed is zaken wat explicieter te verankeren in werkprotocollen. Hij ondersteunt de intentie om dierenwelzijn beter dan vroeger in al het denken en werken te verankeren. Het is vooral de verdienste van de PvdD dat dit zo'n aandachtspunt is geworden. Het is zijn overtuiging dat het gelukkig steeds meer als normen- en waardenkader verankerd is in de hoofden van de DB-leden en de ambtenaren. Daarom vindt hij de discussie over de vraag of je een bepaalde aanbeveling wel of niet overneemt, niet zo interessant; het gaat om de aanpak. Het lijkt hem beter die zaken te behandelen als de nota dierenwelzijn aan de orde is. Eigenlijk verklaart hij hiermee waarom hij nu zal instemmen met het voorstel, hoewel hij het niet interessant vindt welke aanbeveling wordt overgenomen en welke niet.
De heer ***Van Dijk*** zegt vooraf dat hij dit altijd moeilijke en wringende behandelingen vind. De Rekenkamer is van het AB en adviseert het AB. Het is erg ingewikkeld daarin als DB-lid een positie te betrekken. Maar hij heeft wel de bereidheid om de koers die het AB kiest, over te nemen.
Ook hij vindt dierenwelzijn belangrijk en ook hij vindt dat er zo weinig mogelijk sprake moet zijn van dierenleed in het werk van het waterschap. Dat hoort bij je morele verplichting, als bestuurder, maar nog belangrijker als gewoon mens. Hij staat ervoor dat de organisatie dierenwelzijn hoog in het vaandel heeft. Hij durft er zijn hand voor in het vuur te steken dat Aa en Maas nooit of te nimmer leed bezorgt aan dieren. Maar dit waterschap heeft af en toe wel meerdere belangen te dienen, zoals waterveiligheid. Het zal moeten omgaan met muskusratten en gegraaf in primaire keringen en dat probeert het zo zorgvuldig mogelijk te doen. Toen hem is gevraagd een positie in te nemen over het rapport van de Rekenkamer, heeft hij dat ook nauwkeurig gedaan. Er is gekeken wat al common practice is, wat het waterschap al doet en wat er beter van wordt door formulieren en papieren toe te voegen en wat niet. Uit die exercitie, samen met de medewerkers, de directeur, en het DB, is een preadvies naar voren gekomen. In de commissie heeft hij op voorspraak van de PvdD al een aantal toezeggingen gedaan. De meest in het oog springende en belangrijkste is om de nota dierenwelzijn, die in deze periode geheel door de organisatie onder zijn leiding tot stand is gekomen, verder te vervolmaken en die aan het AB voor te leggen. Dus dan is er nog een kans om een en ander verder fine te tunen.
Hij worstelt erg met de vraag wat je op papier moet zetten en hoe zich dat verhoudt tot de schaarse middelen. Want zowel de uren als de mensen zijn schaars. Dan is de suggestie om een bullet toe te voegen in de laatste paragraaf over duurzaamheid, zoals daar ook circulaire economie, biodiversiteit en energie-neutraliteit staat, een goede om met relatief weinig inspanning toch meer aandacht te vragen voor dat fenomeen dierenwelzijn. Hij heeft het net in de voorbereiding ook met de collega's hierover gehad en het DB vindt dat een welkome stap. Als de meerderheid van het AB het daarmee eens is, zal dat gewoon gebeuren, omdat dat geen onevenredige belasting betekent. De beleidsnotitie dierenwelzijn is al toegezegd, dus daaraan wordt gewerkt.
Hij wijst mevrouw Hendrickx erop dat bij de aanbevelingen enkele zitten waarmee het DB vindt dat je het paard daarmee min of meer achter de wagen spant, waardoor je niet vooruit gaat. Hij heeft in volle overtuiging geprobeerd een zo goed mogelijk advies te geven. Als iemand met

doorslaggevende argumenten komt, is hij altijd bereid daarin tegemoet te komen. Hij stelt voor met die argumenten te komen bij de behandeling van de notitie dierenwelzijn.
Mevrouw ***Vos*** vindt het fijn dat het DB haar idee over de adviesnota wil overnemen. Zij begrijpt dat het DB niet alle aanbevelingen wil overnemen, maar als zaken al impliciet worden gedaan, lijkt het haar geen probleem om dat op te schrijven. Vier partijen, AWP, Water Natuurlijk, PvdA en de PvdD vragen daarom. Zij verzoekt dus om toch meer vast te leggen.
De heer ***Van Dijk*** zegt dat hij zich daar niet tegen zal verzetten. Men moet zich in dit huis met bijna 600 mensen wel realiseren dat als je A opschrijft, dat automatisch betekent dat je B niet kunt doen, want de tijd kan maar één keer worden gebruikt. Hij gelooft erg in verankering in de geesten van mensen en is ervan overtuigd dat dat nu plaatsvindt. Maar hij kan zich voorstellen dat bijvoorbeeld bij de dijkversterkingsprojecten, nog wat meer kan worden vastgelegd. Dat geldt ook voor een aantal beheers- en onderhoudstaken. Als winstwaarschuwing geeft hij nog dat je niet moet overdrijven, want met 3000 kilometer A-waterloop, 120 kilometer primaire keringen en vele honderden kilometers secundaire en tertiaire keringen, is het ontzettend veel werk als je dat allemaal op moet schrijven. Hij zal onderzoeken of dat met apps of technologie makkelijker kan en komt daarop terug.
De heer ***De Mare*** bedankt voor de aanvulling. Hij reflecteer nog op de constatering in het rapport van de Rekenkamer: “In vergelijking met andere waterschappen valt echter op dat Aa en Maas minder ver is in het expliciteren van dierenwelzijn in beleid.” Hij begrijpt de worsteling van de heer Van Dijk, maar blijkbaar heeft de Rekenkamer in het onderzoek geconstateerd dat er bij omringende waterschappen wel iets meer mogelijkheden bestaan. Als het DB dat wil nagaan en tot de conclusie komt dat daar veel sprake is van bureaucratie, hoort het AB dat graag. De mindset is goed en hij neemt aan dat ook de PvdD het ermee eens is dat bij de nota dierenwelzijn kan worden bepaald wat je gaat verankeren, maar hij verzoekt net als de Rekenkamer ook even bij andere waterschappen te kijken.
De heer ***Van Dijk*** antwoordt dat dit huiswerk uiteraard al was gedaan. Daar zit juist zijn twijfel. Maar hij spreekt nogmaals zijn bereidheid uit om dit goed te doen, want hij ziet dit niet als een wedstrijd.

Zonder hoofdelijke stemming wordt overeenkomstig het voorstel besloten.
De voorzitter geeft gelegenheid tot het afleggen van een stemverklaring.

De heer ***Van de Pol*** verklaart dat zijn fractie echt heeft getwijfeld of zij zou voorstemmen, omdat niet alle aanbevelingen worden overgenomen. Hij ziet zijn stem vooral als een handreiking aan het DB en hoopt dat het dierenwelzijnsbeleid wel meer expliciet wordt bij de nota dierenwelzijn. De PvdD is blij dat aan de adviesnota's een bullet wordt toegevoegd over dierenwelzijn.
De heer ***De Mare*** vindt het van belang om te melden dat hij waardering heeft voor de gedetailleerde opsomming door de Rekenkamer. Als hij geen stemverklaring zou afleggen, lijkt net alsof hij stemt voor een gedeeltelijke afwijzing van het rapport, omdat het AB allerlei aanbevelingen niet overneemt. Want zo staat het letterlijk in het AB-besluit. De voorafgaande discussie maakt duidelijk dat er wel degelijk waardering is voor het rapport van de Rekenkamer.

4.2.D EKC-Strategie 2026-2035.

Mevrouw ***De Zoeten*** merkt op dat de EKC-Strategie in de commissie positief is besproken. Op verzoek van het CDA is dit een bespreekstuk geworden. Daarom heeft zij de heer Leenders gebeld met de vraag wat het probleem was, maar die was juist wild enthousiast over de EKC-Strategie en in het bijzonder over de mogelijkheden om met biogas duurzame energie te maken en daar ook financieel beter van te worden. Dat bracht haar ertoe om nog eens aan de organisatie te vragen hoe het zit met de getallen onder de laatste tabel in de EKC-Strategie voor met name biogas. Daarin blijkt helaas een storende fout geslopen te zijn, want die getallen zijn niet gebaseerd op jaarlijkse kosten en baten, maar er blijken nog uit de vorige versie de vijfjaarlijkse kosten en baten te staan. Zij is daar te laat achtergekomen om nog een rectificatie te sturen. Vandaar deze mondelinge mededeling. Zij vindt dat heel vervelend, want het kan aanleiding zijn om anders tegen het voorstel aan te kijken. Zij neemt het met liefde weer terug, maar zij wil het AB enigszins geruststellen dat het om een visie gaat. Het AB stelt niet meteen een krediet beschikbaar. Alle ramingen in het voorstel zijn dagkoersen; zij zijn bedoeld om een grove indicatie te geven. Maar het is natuurlijk vervelend dat die grove indicatie er voor een van de onderdelen zo ver naast zit. Zij neemt de schuld op zich.
Een positieve wending voor biogas is dat de Tweede Kamer meldt dat de verplichte bijmenging voor groen gas is goedgekeurd. Dat werpt een nieuw licht op de cijfers.

De heer ***Kerkhoff*** stelt dat zijn fractie positief tegenover het voorstel staat, maar nog wel een aanvulling heeft. Onder het kopje “financiën” staat dat verduurzaming hogere exploitatiekosten vergt. Dat is vreemd, want volgens hem is er bij verduurzaming juist sprake van minder exploitatiekosten als je over de hele levenscyclus doorredeneert. Dat is maar goed ook, want daardoor wordt Nederland minder afhankelijk van allerlei buitenlandse partijen ten aanzien van gas en olie. Hij verzoekt dan ook een tekstuele aanpassing en doet de suggestie om bij projecten goed tot uiting te laten komen wat investeringen op de lange termijn betekenen.
De heer ***Leenders*** vindt het zorgelijk als de cijfers niet kloppen, want daarmee probeer je je een beeld te vormen. Als er wordt gezegd dat er sprake is van dagkoersen, hoeveel zit je dan binnen welke bandbreedte? Hij vindt het dan ook lastig om een goede afweging te maken.
De vraag is wat je in de toekomst wil met de EKC. Eigenlijk zou je moeten werken met budgetrecht van het AB, als je wil kunnen zeggen wat je ervan vindt. Maar je wil ook het DB een bepaalde handelingsvrijheid geven om binnen kaders te kunnen werken. Misschien is het een idee een bepaald percentage van een project als mandatering mee te geven waarbinnen je kunt werken. Als het om kleine bedragen gaat, moet je het DB het vertrouwen geven. Maar als de cijfers daartoe aanleiding geven, moet het AB zijn budget echt bewaken. Hij ziet nog veel punten en komma's binnen dit project die bij hem vraagtekens oproepen. Het waterschap moet de kerndoelen uitvoeren. Hij vindt dit meer een belangrijke wens voor de toekomst. Daarom wil hij steeds terugkoppeling hebben wat er gaat gebeuren. Want normaal gesproken doet hij niet veel zaken op dagkoersen. Daar wordt hij zenuwachtig van. Hij is dan ook benieuwd hoe de portefeuillehouder vindt dat zij daarmee moet omgaan.
De heer ***De Mare*** wil het niet hebben over getalletjes en dagkoersen, want dit is een strategie. Blijkbaar zijn er cijfers in de bijlage niet goed vermeld, maar in de strategie staat dat te zijner tijd de financiële consequenties keurig worden gepresenteerd. Het is jammer dat er een verkeerd getal is vermeld, maar dat verandert zijn mening over de strategie niet. Daarmee kan zijn fractie hartstikke instemmen.
Twee opmerkingen die hij in de commissie heeft gemaakt, herhaalt hij in het AB. Er wordt nogal de nadruk gelegd op het begrip integraliteit. Verschillende onderdelen van de strategie zou je gezamenlijk moeten bekijken. Hij vindt dat je integraliteit ook buiten dit huis moet zien en moet beschouwen als maatschappij. Het AB moet bedenken wat het verstandigste is bij het functioneren voor de maatschappij. Het waterschap kan bijvoorbeeld met de afvalwaterketen iets doen wat een tiende kost van wat het de maatschappij kost. Als het waterschap het op een andere manier moet oplossen, moet het dat doen en aan de maatschappij uitleggen dat die het waterschap daarvoor goed moet betalen.
Aa en Maas moet meer uitstralen dat wat het doet geen geld kost, maar dat dat de maatschappij in de toekomst veel geld scheelt. Dat is een andere manier om te kijken naar extra uitgaven. Er is al gezegd dat de kosten zullen stijgen, maar als Aa en Maas dit niet doet, zullen de kosten voor de maatschappij over tien jaar tien keer zo hard stijgen. Het uitstralen daarvan is een onderdeel van deze EKC-Strategie.
De heer ***Van de Pol*** stelt dat de PvdD groot voorstander is van ambitieus beleid op het gebied van energie, klimaat en circulariteit. Dat is voor hem een basisvoorwaarde voor een goed bestuur.
Hij heeft kritisch gekeken naar de definities in bijlage 3, want die zijn belangrijk voor waar je op stuurt. Onder het kopje “klimaatneutraal” staat iets over kortcyclische CO2-uitstoot. De grootste impact die het waterschap heeft, is met die kortcyclische uitstoot. Er staat niets over de kortcyclische uitstoot van lachgas door de rwzi's, want ook die heeft veel impact op het klimaat. Hij heeft van de portefeuillehouder begrepen dat het toch wel de ambitie is om die uitstoot terug te brengen en het zou fijn zijn als dat kan worden bevestigd.
De heer ***Aarts*** vindt dat de EKC-Strategie er goed uitziet; het is een compact en helder stuk. Zijn fractie steunt de koers, maar heeft wel een opmerking over de definitie van energieneutraliteit. Het waterschap telt alleen de opwek op de eigen grond mee, maar de Unie telt ook de opwek mee van derden op gronden van Aa en Maas. Als je die methode volgt, kan het tientallen miljoenen schelen. Hij maakt zich zorgen, want de landelijke route lijkt aanzienlijk sneller en kent minder risico. Hij wil graag weten waarom dat verschil is gemaakt.
Aan de opmerking van de heer Van de Pol voegt hij toe dat bij de 74% die nu wordt gereduceerd, onder andere lachgas en methaan niet worden meegerekend. Hij is benieuwd hoe dat zit.
In aansluiting op wat de heer Leenders heeft gezegd, wil hij weten welke financiële en maatschappelijke drempel bepaalt wanneer het AB gedurende de route in stelling wordt gebracht.
De heer ***Siroen*** merkt op dat het AB met de routekaart op een ambitieuze route zat. Het blijft op die route, maar de snelheid wordt wat minder. Als het weer mogelijk is te versnellen, moet dat volgens hem ook gebeuren.

Gezien de fouten, is het wellicht zorgvuldiger als het voorstel terugkomt in de commissie. Nu is niet direct te overzien wat de gevolgen zijn als je uitgaat van de vijfjaarlijkse in plaats van de jaarlijkse getallen. Hij vraagt of dat iets meer kan worden uitgelegd.
Met de strategie gaat hij akkoord.
De heer ***Van Zutven*** steunt in zijn algemeenheid de EKC-Strategie. Zijn fractie is alleen ten aanzien van het tijdpad wat coulanter dan verschillende andere fracties. Voor de VVD zijn de deadlines niet heilig. Wel moet iedere investering een duidelijke toets bevatten ten aanzien van haalbaarheid, betaalbaarheid en het aantoonbare effect. Hij wil dus bij ieder voorstel met financiële gevolgen een duidelijke onderbouwing van de lasten en de baten.
De heer ***Den Breejen*** merkt op dat de EKC-Strategie in de commissie op een positieve wijze is besproken. Dat was volgens hem na de mededeling van het DB-lid dat eerst-verantwoordelijk is dat zij een iets andere invulling geeft aan een bijlage, maar dat dit niets verandert aan de strategie. Water Natuurlijk wil dat het waterschap op koers blijft. Soms is temporisering nodig en in die zin is hij het eens met de heer Leenders die zei dat bij grote financiële kwesties het AB en de commissie op tijd in beeld moeten komen. Hij gaat er niet vanuit dat het idee is om dat niet te doen. Zijn fractie steunt de strategie, maar vindt het jammer dat er een fout in het stuk staat. Het lijkt hem geen bewuste fout en inhoudelijk maakt die fout geen verschil.
De heer ***Plasmeijer*** feliciteert de portefeuillehouder. De eerste EKC-Strategie liep ongeveer van 2017 tot nu en er is bereikt dat Aa en Maas voor 93% energieneutraal is en dat er een afname van de broeikasgassen van 75% is. Dat is een compliment waard. Nu komt de EKC-Strategie 2.0 en gaat Aa en Maas de komende jaren enorme bedragen investeren om die laatste 7% en misschien de laatste 25% voor elkaar te krijgen. Hij vraagt zich of het wel verstandig is om tussen de € 55 miljoen en € 125 miljoen te investeren om dat laatste restje voor elkaar te krijgen. Politiek is vaak het maken van keuzen. Er is aan het begin van deze vergadering uitgebreid stilgestaan bij de droogte. Hij kan zich prioriteiten voorstellen die wat belangrijker zijn om zulke enorme bedragen in te investeren dan de EKC-Strategie. Dat wil niet zeggen dat hij daartegen is, maar het AB moet zich wel altijd afvragen waarmee het bezig is en waar het zijn prioriteit legt. Daarom is zijn vraag aan de portefeuillehouder hoe hij dat moet zien. Het waterschap staat de komende jaren voor enorme opgaven: het HWBP, het project Howabo, de KRW-opgave en de investeringen in de rwzi's. Als dit erbij komt, vraagt hij zich af of dat allemaal wel kan.
Hij sluit zich overigens aan bij de vragen en opmerkingen van de fracties van VVD en CDA. Hij wil graag de visie van de portefeuillehouder daarop horen.
Hij heeft nog een misschien wat flauwe vraag. Het is de bedoeling de EKC-Strategie onder te brengen in het WBP. Kan de portefeuillehouder uitleggen wat de EKC-Strategie te maken heeft met waterbeheer?
Mevrouw ***Vos*** vraagt zich af of 50PLUS klimaat wel belangrijk genoeg vindt, want de EKC-Strategie heeft direct invloed op het klimaat en het klimaat heeft direct invloed op de opgave van Aa en Maas.
De heer ***Plasmeijer*** vindt het jammer dat mevrouw Vos niet goed naar hem heeft geluisterd, want hij is begonnen met complimenten over wat er al is bereikt de afgelopen jaren. Dat heeft zijn fractie allemaal van harte ondersteund. Hij zet er vraagtekens bij of het verantwoord is om tussen € 55 miljoen en € 125 miljoen te investeren om de rest te halen.
Mevrouw ***De Zoeten*** antwoordt dat het waterschap als geen andere partij wordt geconfronteerd met de gevolgen van de klimaatverandering. In de routekaart is destijds al afgewogen dat dit ook een verantwoordelijkheid geeft om als geen andere partij het goede voorbeeld te geven. Dat is natuurlijk niet makkelijk; het kost soms geld. Maar toch is dat nodig, omdat anders de toekomstige kosten voor de maatschappij veel hoger zijn. Dat de kosten al stijgen, is dagelijks te zien in de vast te stellen begrotingen.
Uiteraard probeert het DB de meest rendabele projecten voor te leggen om de doelstellingen te halen. Dat is tot nu toe met de energieprojecten redelijk gelukt. In deze visie wordt er zwaar op ingezet om vooral met die projecten te proberen de doelstellingen te halen. De heer Plasmeijer kan wel zeggen dat Aa en Maas al op 93% zit en zich afvragen wat de laatste procentjes nog boeien, maar zij moet er helaas op wijzen dat het energieverbruik van Aa en Maas zal stijgen naar 140% van wat het nu is. De energieneutraliteit, zal dus, als er niets wordt gedaan, fors teruglopen. Dat komt doordat er veel goede en belangrijke projecten zijn waarvoor die energie nodig is. Al die projecten worden aan het AB voorgelegd om te bepalen of zij de moeite waard zijn en of zij voldoende rendement opleveren, zodat er met dit voorstel niet blind een cheque wordt gegeven voor projecten tot € 125 miljoen. Er komt zelfs een wettelijke verplichting om de milieukostenindicator (MKI) mee te nemen. Dat is een instrument dat inzichtelijk maakt wat de maatschappelijke en wat de financiële kosten zijn, zodat het AB een goede afweging kan maken.

Aa en Maas hanteert voor energieneutraal inderdaad een andere definitie dan de Unie. De opwek op grond van het waterschap door andere partijen, bijvoorbeeld de mestvergisters die naast de zuivering staan, telt volgens deze eigen definitie niet voor de energieneutraliteit van Aa en Maas. Er is gekozen voor die strengere definitie, omdat dit helpt in de weerbaarheid als het waterschap de eigen energie opwekt. Dat levert geld op en dat doet het natuurlijk niet als buren op grond van Aa en Maas iets realiseren. Er is ook een mogelijkheid om met de projecten die duurzame energie opwekken een beetje te compenseren voor het deel dat wellicht niet wordt gerealiseerd om helemaal klimaatneutraal te worden met de zuiveringen. Uit de zuiveringen ontsnapt nu eenmaal, inherent aan het proces, af en toe lachgas en methaan. Het is heel moeilijk om dat voor honderd procent te voorkomen. Daarvoor heeft Aa en Maas wel het project “Zuivering van de Toekomst” als stip op de horizon. Zij hoopt daarmee te komen tot een heel ander zuiveringsproces zonder deze nadelen. Maar waarschijnlijk blijft er toch een rest over die het waterschap met eigen energie wil oplossen.
De heer ***Aarts*** zegt niet te begrijpen wat het risico is van de definitie van de Unie. Hij meent dat er dan alleen maar sneller wordt bijgeteld. Hij is benieuwd wat de getallen zouden zijn als volgens de definitie van de Unie wordt geteld. Het zou zomaar kunnen dat Aa en Maas dan al voldoet aan de normen, terwijl er nu een hele investeringsroute op het waterschap afkomt. Hij meent dan ook dat het wel eens een verstandige keuze kan zijn om de definitie van de Unie over te nemen, maar om een goed besluit te nemen, heeft hij wel de cijfers nodig.
Mevrouw ***De Zoeten*** neemt aan dat de laatste 7% zeker al zou zijn gehaald als de opwek van andere partijen op grond van het waterschap was meegeteld. Het punt is dat die opwek natuurlijk ook wordt meegeteld door de partijen die daar die installatie hebben staan. De BV Nederland schiet er dus niks mee op. Bovendien helpt het Aa en Maas niet voor het laatste stuk om tot 140% te komen. Het is een dubbeltelling die door de Unie is toegestaan, omdat enkele waterschappen vinden dat zij voldoende hun best hebben gedaan en zelf niets meer kunnen realiseren, omdat zij hun grond hebben weggegeven.
De heer ***Aarts*** stelt dat dit voor hem toch een wezenlijk ontbrekende factor is, gelet op alles wat op het waterschap afkomt. Hij heeft behoefte aan die cijfers en vraagt zich af of hij nu voor kan stemmen, terwijl zijn fractie dat wel van plan was. Hij mist het totale overzicht van afhankelijkheden, kansen en bedreigingen.
Mevrouw ***De Zoeten*** wijst de PvdD erop dat in de definitie van klimaatneutraliteit expliciet ook het reduceren van lachgas en methaan zit. Dat is onderdeel van de ambitie om klimaatneutraal te worden.
De heer ***Leenders*** vindt dat mevrouw De Zoeten nu wel snel over de vraag van de heer Aarts stapt. Er is onlangs in de Tweede Kamer een besluit genomen over de bijmenging van groen gas en de effecten daarvan heeft hij nog niet gehoord. Bovendien is niet goed uitgelegd wat de reden is dat Aa en Maas een strengere definitie aanhoudt dan de Unie.
Mevrouw ***De Zoeten*** meent dat zij enkele redenen heeft genoemd. De eerste is dat het een dubbeltelling is. De tweede is dat, als Aa en Maas energieneutraliteit op eigen grond probeert te realiseren, het geld oplevert en helpt om weerbaar te worden voor de problemen met de netcongestie. Bovendien helpt het te compenseren voor het feit dat Aa en Maas, inherent aan het zuiveringsproces, te veel broeikasgassen uitstoot, zoals lachgas en methaan. Die uitstoot is moeilijk tot nul terug te brengen. In de strategie is opgenomen dat meer duurzame opwek de oplossing daarvoor is.
De heer ***Aarts*** herhaalt dat volgens hem lachgas en methaan niet in de berekeningen zijn meegenomen. Voor zover hij in de stukken ziet, zit er in die 74% geen lachgas en methaan.
Mevrouw ***De Zoeten*** meent dat die stoffen wel zijn meegenomen, maar die vormen het grote gat dat nog te doen is. De grote klapper waarmee die 74% is bereikt, is dat alle elektriciteit die Aa en Maas inkoopt, tegenwoordig groen is. De definitie daarvan is dat dat ooit is opgewekt met duurzame energie en dus zonder CO2-uitstoot.
Wat misschien verwarrend is, is dat in de tekeningen allerlei andere bronnen van klimaatbelasting staan zoals CO2-equivalenten. Lachgas en methaan zijn weggelaten, omdat die een enorm deel zijn van die resterende 25%. Dat zijn de broeikasgassen die het meest worden uitgestoten.
De heer ***Van Zinderen*** vindt dat, gelet op het feit dat Aa en Maas zeven jaar geleden is begonnen met circulariteit en dergelijke, hij mevrouw De Zoeten alleen maar complimenten kan geven, want ze heeft het geweldig gedaan. De groei in die jaren is honderd procent. Hoe moet het verder? Met de definitie van de Unie of die van Aa en Maas? Hij vindt dat je gewoon moet beginnen en dan zien waar het eindigt. Welke definitie beter is, is een kwestie van afwachten.
De heer ***Aarts*** zegt dat de BBB natuurlijk absoluut niet tegen groen, vergroening en de hele EKC-Strategie is, maar hij heeft er wel grote moeite mee, omdat hij niet kan beoordelen wat beter of

slechter is. Hij vermoedt zelfs dat de definitie van Aa en Maas beter is, omdat je dan alles in eigen hand hebt. Daar wil hij het nu niet over hebben. Aa en Maas streeft een definitie na waarvan de effecten straks terugkomen in de kosten. Eerder is al gezegd wat de ambities allemaal zijn en die zijn stuk voor stuk van belang. Dus zul je op een gegeven moment prioriteiten moeten stellen. Hij wil die op de juiste manier kunnen afwegen. Blijkbaar zit Aa en Maas nu op 93% energieneutraliteit, maar de energiebehoefte groeit, en als er niets gebeurt, loopt dat misschien terug naar 80%. Maar om te weten of je de juiste route volgt, moet je het totaalplaatje hebben. Want dan kan het AB de belangen en het geld afwegen.

De heer Van Geest verlaat, te 17.16 uur, de vergadering.

De heer ***Den Breejen*** begrijpt het verhaal van de BBB wel, maar dat is nu een keer of drie herhaald. Door het DB is duidelijk geantwoord dat dubbeltellingen geen fluit opleveren en dat heeft niets te maken met de manier van berekenen. Met deze discussie los je het onderliggende inhoudelijke punt helemaal niet op. Hij vindt dat dit nu wel genoeg is besproken.
Mevrouw ***De Zoeten*** snapt dat de dagkoersen voor het CDA een beetje oncomfortabel voelen. Er worden nu ook geen budgetten beschikbaar gesteld; dat gebeurt straks per project en dan klikt het AB de dagkoers af. Het is gebruikelijk dat, als er projecten worden voorgelegd, offertes als onderbouwing worden toegevoegd. Bij de dagkoersen blijft energie aan de orde, omdat de prijs daarvan meebeweegt met alle wereldwijde ellende. Ook dat is een reden waarom Aa en Maas heel graag eigen energie wil opwekken.
Zij vindt het een interessante suggestie van de heer Leenders om het AB een percentage te laten verzinnen waarbinnen met de duurzaamheid kan worden gespeeld. Wellicht kan zij wel eens met een voorstel naar het AB komen als de projecten zich aandienen, met name bij de circulaire projecten en bij de verduurzaming van grote projecten.
Het DB zoekt naar meer weerbaarheid tegen en onafhankelijkheid van prijsstijgingen; dat is nieuw in deze visie, want bij de vorige routekaart was dat niet zo aan de orde. Dat was nog voor de ellende in Oekraïne met prijsstijgingen en grondstoffen die niet eens meer konden worden geleverd. De waarde van deze visie is dat het DB probeert op die problemen in te spelen.
Zij wijst de heer Van de Kerkhoff, die het had over de hoge exploitatiekosten, erop dat bij ieder voorstel voor het AB een verhaal zit over de exploitatie. Zij heeft zowel de exploitatiekosten als de baten en investeringen in beeld willen brengen. Een en ander kan leiden tot hogere exploitatiekosten, maar met name bij investeringen voor duurzame energie is er voor een deel ook sprake van hogere baten. Dat is waar het DB zwaar op wil inzetten.
De heer ***De Mare*** herinnert eraan dat hij twee aanbevelingen heeft gedaan. De eerste over een mindset ten aanzien van integraliteit over de hele maatschappij. De tweede hoe het waterschap naar buiten uitstraalt dat de uitgaven de maatschappij op termijn grote besparingen zullen opleveren. Hij had daar graag een instemmende reactie op gehad.
Mevrouw ***De Zoeten*** verontschuldigt zich en ondersteunt het pleidooi van de heer De Mare van harte.
De heer ***Leenders*** zegt dat niet alles hem echt duidelijker is geworden, maar dat dit ook aan hem kan liggen. Voor de dagkoers denkt hij aan maximaal 4% van de projectkosten.
De argumenten voor de strengere definitie vindt hij niet echt sterk, te meer niet nu er een paar dagen geleden een besluit is genomen over het bijmengen van groen gas. Qua vergisting staat er meer te gebeuren in het gebied en ook dat heeft op korte termijn gevolgen voor de duurzame energie waarvoor kan worden gekozen. Gelet op de ruis binnen het AB vraagt hij zich af of de urgentie er is om vandaag een besluit te nemen over de EKC-Strategie. Als het voorstel wordt aangehouden, kan het worden aangevuld met de juiste informatie. Hij neemt aan dat het AB in dat geval straks een beter mandaat mee kan geven aan de portefeuillehouder.
De heer ***Siroen*** doet de suggestie het DB de vrijheid te geven in de routekaart later percentages te noemen. Je kunt die zaken nu openhouden, omdat het AB er toch geen geld aan hangt.
De heer ***Leenders*** stelt dat het hem meer gaat om een breder draagvlak te creëren voor een helder stuk waarmee iedereen vooruit kan.
De heer ***Kerkhoff*** merkt op dat het stuk voor zijn fractie voldoende helder is, zodat die erachter staat. Zaken als percentages komen later terug in de projecten.
De heer ***Plasmeijer*** zegt dat zijn twijfels niet zijn weggenomen. Hij heeft overwogen om tegen dit stuk te stemmen, maar dat zal hij niet doen, omdat hij vindt dat er op een aantal punten helderheid moet komen. Omdat hij niet bij de commissievergaderingen is geweest, kwam de uitspraak van de portefeuillehouder dat de energieneutraliteit, die nu op 93% ligt, heel wat lager kan worden, onverwacht. Dat staat volgens hem ook niet in het stuk. Dat is een van de punten waarom hij twijfelt.

Hij ondersteunt het verzoek van de heer Leenders om het voorstel aan te houden. Het kan dan via de commissie terugkomen in het AB en hij hoopt dat zaken dan helderder zijn dan nu.
Mevrouw ***De Zoeten*** wijst erop dat de energieneutraliteit niet lager kán worden, maar lager wórdt dan 93%, omdat Aa en Maas investeert in allerlei aanvullende zuiveringen en in opgaven die ook veel energie kosten. Daardoor gaat het verbruik omhoog en dus het percentage omlaag.

De heer ***Plasmeijer*** zou het fijn vinden als daar wat meer onderbouwing onder komt, want dit betekent dat zijn verhaal verandert.
De heer ***Den Breejen*** stelt dat er voor zijn fractie inhoudelijk niet zoveel aan de hand is met dit stuk. De strategie staat volgens hem nog steeds recht overeind. Hoeveel geld er voor welk deel is, komt pas aan de orde als er concrete projecten zijn. Daarom begrijpt hij niet dat sommige fracties twijfels hebben. Water Natuurlijk vindt wel dat de kritiek serieus moet worden genomen. Maar het is geen goede ontwikkeling als nu voor de weg terug wordt gekozen. Zijn fractie is dus voor de strategie, maar vindt dat het AB kritisch moet kijken hoe het geld uitgeeft.

De heer Plasmeijer verlaat, te 17.28 uur, de vergadering.

De heer ***Aarts*** vraagt of mevrouw De Zoeten met haar uitleg over lachgas en methaan doelt op pag. 9 van de strategie, waar onder figuur 4 staat: “klimaatmonitor, exclusief lachgas en methaan”.
De heer ***Van de Pol*** vindt de discussie over de boekhouding onzinnig. Het gaat er uiteindelijk om gezamenlijk alle energie duurzaam op te wekken en gezamenlijk geen broeikasgassen meer uit te stoten, want dat is het doel. De boekhoudkundige oplossingen gaan volgens hem nergens over.
De heer ***Aarts*** vindt dat een fascinerende opvatting, want volgens hem heeft het AB een budgetrecht. Juist over geld wordt hij op straat nogal eens aangesproken als de waterschapsbelasting weer omhoog gaat. Als de PvdD die discussie onzin vindt, laat hij dat helemaal aan die partij.
Mevrouw ***De Zoeten*** bevestigt dat wat op pag. 9 staat, exact is wat zij bedoelt. Daar staat “exclusief lachgas en methaan”. Als de heer Aarts op het verkeerde been is gezet door het woord “exclusief”, verontschuldigt zij zich dat het er niet duidelijker staat.
Zij heeft er moeite mee om de definitie nu te veranderen, want met die definitie heeft zij de ambtelijke organisatie op pad gestuurd. Zij is bereid het daarover nog eens te hebben in de commissie, maar gehoord de eerdere discussie, is er een meerderheid voor de definitie die het waterschap eigenlijk al jaren hanteert. Die is niet nieuw, maar is alleen herbevestigd in deze strategie.
Het wordt ingewikkeld als het AB nu geen besluit neemt, want zij vraagt zich af waarmee zij de medewerkers dan op pad moet sturen. Die moeten nu op zoek naar projecten en met een andere definitie is dat wezenlijk anders. Zij wil de strategie dan ook in stemming brengen. Met alle projecten die de uitvoering zijn van deze visie, komt zij terug bij het AB.

Zonder hoofdelijke stemming wordt overeenkomstig het voorstel besloten.
De voorzitter geeft gelegenheid tot het afleggen van een stemverklaring.

De heer ***Aarts*** verklaart dat zijn fractie akkoord gaat met de EKC-Strategie en begrijpt dat dit echt moet gebeuren. Een strategie moet een doel hebben en misschien heeft deze wel het allerbeste doel, maar dat kan hij nu niet beoordelen, omdat er verschillende definities zijn. Hij wil verdere verduidelijking en hij zal daarom schriftelijke vragen stellen via de art. 44-procedure.
De heer ***Leenders*** zegt dat het CDA heeft voorgestemd, omdat de EKC belangrijk is en je er ook de toekomst mee in moet. Hij vindt het alleen jammer dat er wat ruis is ontstaan in dit dossier.
De voorzitter merkt op dat hij genoten heeft van de discussie over dit agendapunt. Het ging op een respectvolle manier en laat zien wat je met politiek kunt doen. Hij complimenteert het AB.

4.2.E Benoeming externe voorzitter en externe leden Rekenkamer waterschap Aa en Maas.

De heer ***De Mare*** vindt het opmerkelijk en positief dat er maar liefst 32 sollicitanten waren. Het is leuk dat de drie voorgedragen kandidaten een imposante staat van dienst hebben. Hij complimenteert hun daarmee, maar ook de organisatie want blijkbaar is die erg aantrekkelijk.
Hij merkt - niet helemaal serieus - op dat hij geen carnavalsvierder is en geen Bosschenaar, zodat hij moest googlen om te weten wat de Oeteldonkse Club van 1882 is. Een vereniging met 20.000 leden en 1000 vrijwilligers, dat is nogal wat. Hij weet nu ook dat kandidaat Mike Renne, naast diens

jeugd ook enige luchtigheid en zelfspot zal inbrengen en dat vindt hij hartstikke positief. Hij feliciteert de kandidaten van harte.
De voorzitter wijst erop dat het feliciteren pas na de beëdiging begint.
Hij complimenteert de commissie die deze mensen heeft geselecteerd, bestaande uit mevrouw Nooijen en de heer Claassen.
De heer ***Claassen*** blikt namens de selectiecommissie terug op het proces dat heeft geleid tot de voordracht van de kandidaten. Hij constateert tevredenheid dat er veel belangstelling was voor de vacatures. In de wervingsronde hebben in totaal 32 kandidaten gesolliciteerd en zijn er 12 selectiegesprekken geweest. De belangstelling bevestigt dat het werk van de Rekenkamer aanspreekt. Er waren voldoende kandidaten met relevante kennis en ervaring, maar het grote aantal reacties maakte het noodzakelijk om scherpe keuzen te maken. Daarbij heeft de commissie steeds gekeken naar de samenstelling van de Rekenkamer als geheel en naar de mate waarin de kandidaten met hun achtergrond, ervaring en competenties een waardevolle aanvulling kunnen bieden.
De commissie heeft het selectieproces open en constructief ervaren. In de gesprekken zijn kandidaten getoetst op hun deskundigheid, onafhankelijkheid, bestuurlijke sensitiviteit en motivatie om een bijdrage te leveren aan een controlerende taak en lerende rol van de Rekenkamer. De voorgedragen kandidaten onderscheiden zich volgens de commissie door een combinatie van inhoudelijke expertise, betrokkenheid bij het openbaar bestuur en het vermogen om onafhankelijk kritisch te opereren. Daarnaast dragen zij bij aan een evenwichtige samenstelling van de Rekenkamer, waardoor die de werkzaamheden de komende jaren met kwaliteit en continuïteit kan uitvoeren.
Hij bedankt alle sollicitanten voor hun belangstelling en hun inzet. De commissie spreekt waardering uit voor de open en professionele wijze waarop de gesprekken zijn gevoerd en beveelt de voorgedragen kandidaten van harte aan.

De voorzitter bedankt de heer Claassen en mevrouw Nooijen voor de verrichte werkzaamheden.
Zonder hoofdelijke stemming wordt overeenkomstig het voorstel besloten.

Mevrouw ***Nooijen*** voegt nog toe dat zij het een innovatieve ronde met goede kandidaten vond. Zij heeft vooral gezocht naar verfrissing van de Rekenkamer en naar kandidaten die niet te veel gericht zijn op het waterschap. Zij moeten er juist een heel andere kijk op hebben. Zij meent dat de Rekenkamer een goede samenstelling krijgt. Zelf heeft zij gezocht naar kennis over techniek om mevrouw De Zoeten te ondersteunen. Zij is heel trots op het resultaat van de commissie.

Nadat de aanwezigen zijn gaan staan, legt de heer Van Houdenhoven de eed af in handen van de voorzitter.
Hierna leggen mevrouw Van Rooijen en de heer Renne de verklaring en belofte af in handen van de voorzitter.
Onder applaus feliciteert de voorzitter de drie benoemden en overhandigt hen een bos bloemen.
Nadat de aanwezigen hun zetels weer hebben ingenomen, geeft de voorzitter de benoemden gelegenheid zich voor te stellen.

De heer ***Mike Renne*** vertelt dat hij 36 jaar is en geboren en getogen in ‘s-Hertogenbosch. Hij heeft een tijdje in het buitenland gewoond, maar nu woont hij in Nijmegen. Hij is voornemens om snel terug naar Brabant te komen. Het AB heeft zijn professionele achtergrond kunnen lezen. Hij kijkt er naar uit om in de Rekenkamer een bijdrage te leveren aan de omgeving en het waterschap.
Mevrouw ***Linda van Rooijen*** merkt op dat zij terug is op het oude nest, want zij heeft bij Aa en Maas ooit in de bezwarencommissie gezeten. Daar is zij in 2018 mee opgehouden, maar nu dus weer terug.
De heer ***Mark van Houdenhoven*** zegt dat ook hij in de buurt is getogen, namelijk in het dorpje Heesch. Hij woont nu in Cuijk, aan de oevers van de Maas. Het is fantastisch om op deze manier een bijdrage te mogen leveren aan de plekken waar hij is opgegroeid en nu woont. Hij bedankt de sollicitatiecommissie voor alle gevoerde gesprekken en het AB voor het vertrouwen. Hij kijkt uit naar de samenwerking met de collega’s en het AB. (Applaus.)

5. Stukken ter kennisname.

5.1 Vergaderkalender 2027 waterschap Aa en Maas.

Het stuk wordt voor kennisgeving aangenomen.

6. Voorstellen ter opiniërende bespreking.

Er zijn geen voorstellen.

7. Moties vreemd aan de orde van de dag.

Er zijn geen moties ingediend.

8. Voorstel tot het houden van een besloten vergadering.

8.1 Notulen besloten deel AB-vergadering d.d. 10 juli 2026.

Nadat de voorzitter heeft geconstateerd dat er geen opmerkingen zijn over deze notulen, worden deze zonder hoofdelijke stemming ongewijzigd vastgesteld.

9. Rondvraag.

Er worden geen vragen gesteld.

10. Sluiting.

De voorzitter sluit, te 17.49 uur, de vergadering.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het AB van het waterschap Aa en Maas van 18 november 2026.

De secretaris, *De voorzitter,*